

שיח שרפי קודש

סיפורים שונים מכמה צדיקים וצ"ל

רלב) הדוקטור הק' ר' חיים דוד וצ"ל מפעטרקוב

כשבא פ"א לחולה ה' כותב לו ריצעפס, ואמר, בורא רפואות, וכשבא בפעם שנית וראה שלא הוטב לו צוה לומר תהלים, נורא תהלות, ומכאן ואילך אמר, אדון הנפלאות, והבן:

רלב) בשם הה"ק הרי"ח מקאזמער וצ"ל, על הדין שאמור

לאכול מסעודה שאינה מספקת לבעלי, אמר בדרך צחות, דוקא לבעלי היינו בעל הבית אבל אצל חכמים לא שייך סעודה שאינה מספקת:

רלב) ע"ד בשם הק' תורה מנינה ומצלי בין בעדנא דלא עסיק

בה ובין בעדנא דלא עסיק, ומצוה מנינה דוקא בעדנא דעסיק בה,

ואמאי תורה דלא עסיק בה מנינה ומצלי, ואמר הנה התורה הק' אף

שלומד הל' פסח בחג הסוכות או בשאר ימינו הוא מקיים מצות לימוד,

וזהו בעדנא דלא עסיק בה, אף שלא בזמנו הוא כי אז אינו עוסק

במצוה זו, אעפ"כ הוא מקיים מצות ת"ת והפ"י הוא בעדנא דלא עסיק

בה, שלומד תורה הדין של מצוה זו, בזמן שאין עוסק במצוה גופה ג"כ

מנין עליו, אבל המצוה בעצמה, שאם עושה אותה שלא בזמנה אין מצוה

כלל, ואין מנין עליו אז, רק בעדנא דעסיק בה, היינו בזמנה:

רלב) בעת אשר ישב הה"ק הרי"ח מרוויח וצ"ל תפוס בבית

האסורים, אמר זה הפסוק, גם כי אלך בני צלמות ע"ז לא אירא, רק

ע"ז אני מתמרמר כי אתה עסיר וצער שלי נוגע לשכינה, כי בכל

צרתם לו צר, וחז"ל אמרו אפילו יחיד הוא בצער שכינה מה הוא אומר

קלני מראשי קלני מדועי: בשם

רלב) סוחר אחד מחסירי הה"ק הרא"מ מטשעבינאוו וצללה"ה ה'

לו מסחר עם הלאמערעע מחו"ל, והי' מחלק להקונים ד' קלאסין הראשונים

בלא מעות, בדרך הסוחרים רק יקבלו הכל בקלאס החמישי, ובקלאס

החמישי הי' בדחקות, והי' נוסע להח"ק שיעשה לו טובה, להתפלל

עבורו שיוכה בגורל בתוך הצעטלין שלו כי זה הי' מסחרו ופרנסתו,

ומחמת שהה"ק הקפיד על שום איש שעובר על דין משו"ע, הקפיד ג"כ

על איש הנ"ל למה עשה לו מסחר כזה לעבור על דינא דמלכותא לסחור

עם צעטלין מחוץ למדינה, והאיש הנ"ל הי' ספציר בהה"ק מאוד, ואמר

שהוא קעת בסכנה גדולה עם כל מעותיו אך אחר קלאס החמישי יבקש

לו מסחר אחר בהיתר ואז סיפר לו הה"ק מעשה בנר אחד שבא להתנייר

ומקורם צריך לקבל עליו לקיים כל התרי"ג מצות, וכל דברי חכמים

ומנהיגים, ואח"כ מילה ומבילה ואף שכל ולא טבל עוד אינו בכלל ישראל,

ואינו נקרא גירות, והנה קודם הטבילה שנעשה בזה יהודי גמור, הי' אומר

לאחד שעומד אצלו נזכרתי שיש לי עוד התיכת חויר במקום פלוני אבקשך

להביא לי שאוכל אותו קודם הטבילה, כמו כן אתה רוצה שאעשה לך טובה

בזה הלאמערעע שאתה תעבור על דינא דמלכותא, ואח"כ תקיים הדין

על נכון, והבן:

רלב) שמעתי בשם הה"ק הרש"ב מווארקא וצ"ל (מנ"כ

בא"י) לשון הגמ' נזרקה בו מינות, שהמינות רח"ל אף אם כמו זריקה

משהו, ג"כ מקלקל כל האדם (אזוי ווי א שפריציל):

שיח שרפי קודש

שקר אתה דובר, כי אם באמת אתה אוהבי, צריך אתה לדעת את כל בפנימיות לבי, ומה חסר לי, ואם אין אתה יודע זאת אין אתה אוהבי באמת, וזה למד מאיכר הנ"ל שאוהב הנאמן צריך לידע כל הדברים הנצרכים וחסרים, לחבירו אוהבו, כדי לידע להשלים את נפשו (א"ה זה מאמר החכם אוהב הנאמן הוא, מי שיתן לך ממונך בעת חפצך, ונפשו בעת צרתך):

רמא) בם' דב"א פ' וירא בשם הה"ק הר"י מווארקע וצ"ל שאמר על הפסוק כאשר רצית ואמרת לברכנו פי' אם השי"ת רוצה לברך את ישראל אומר מקודם שיברך את ישראל והפעולה מזה שאח"כ צריך לקיים דבריו, ואין מקמרג יכול לקמרג שוב לומר שישאל אין ראויים שתוטאים ואין ראויים לברכה, וז"א וכי יכולין לומר ח"ו שהשי"ת לא יקיים דבריו כי לא נאה דבר זה השי"ת הוא אמת, אמת הוא דבריו, ונאמנים דבריו ע"כ צריכים להסכים שהשי"ת יקיים, עכ"ל:

רמב) שם בפי' וישלח, ואמר מורי וצ"ל הרב ר' יצחק

מווארקע פי' כמו שמצינו הצדיקים כשהי' רוצים להתפלל על אדם או על משונע הי' אומרים שיעמוד דוקא בזה הבית שהצדיק מתפלל בו אם המתפלל בביהמ"ד הי' צריך לעמוד המשונע או ג"כ בביהמ"ד לא בבית אחר ופעמים הי' אומרים שיעמוד אדם שמתפלל עליו סמוך להצדיק שמתפלל עליו בעת שהי' מתפלל יעמוד האיש המתפלל עליו, לכך כוונת יעקב שעמד לבני השפחות ולשפחות בראשונה מחמת שהוא עבר לפניהם והי' צריך להתפלל עליהם ועל השפחות, ועל רחל ולאה לא הי' צריכין תפילה כיון שהי' להם מטרין

מן

ולו בשם הה"ק הר"י מאמשנב וצ"ל עה"פ וזאת הברכה אשר בורך משה פי' שזה עיקר הברכה, איש אלקים את בניי, שלא יחסר איש אלקים היינו צדיק הדור לבניי בכל דור ודור (מיס די יודין נאל ויין תמיד א איש אלקים) ודפח"ה:

ולח) שמעת' בשם צדיק א' ואולי מהה"ק מראפשיץ

וצ"ל, שתמיד המה מחפשים עלילות וחסרונם על צדיקי הדור ופי' הפסוק ויקנאו לפשה, במחנה, חיינו על משה רע"ה הי' מרגנין מה זה יושב סגור ומסוגר בתוך אהליו, צדיק כזה, צריך להיות תמיד בתוך המחנה, נעורב עם הבריות ללמדם, לאהרן קדוש ד', ועל אהרן אמרו מה זה הלך מבית לבית לעשות שלום בין אדם לחבירו, ובין איש לאשתו, אף עם האנשים הפחותים מאד, והי' מרגנין עליו, ואומרים צדיק כזה שהוא כה"ג ועובד לפני ולפנים, והוא קדוש ד', צריך להיות פרוש מאנשים ולהיות עובד ד' בהצנע:

ולט) בשם הה"ק הר"ר וואלף מסטריקוב וצ"ל עה"פ

ועיני ישראל כבדו מוקן לא יוכל לראות אטר בזה"ל הא יעקב אבינו ע"ה הרגל הרביעי שבמרכבה נאמר עליה כבדו מוקן, אך התרגום פי' יקרינו מסיבו זייא וענען ניווארען מאייער פין עלטערקייס, לא יוכל לראות בהבלי העולם דהא ודפח"ה:

רג) הה"ק הר"ד מלעלוב וצ"ל עה"פ

הי' תמיד קיבל ולמד מזה, ומסר מכל אדם כמ"ש חו"ל איצו חכם הלומד מכל אדם, ואף מדברי תנאים למד, ופי' שמע מאיכר אהר (פירער) שאמר לחברו בזה"ל אתה אוהבי, וחשיבו הן, ואמר לו

שיח שרפי קודש

שמה יפול ברע, ועכשיו מבקשים ממני שנתירנו שילכו בנ"י כנחם ממש (אן בארד אן פאות און אין קארצע קליידער) וס"מ צריך להיות נכבד בתורם וי"ש הדבר שהנאונים אסרוהו גזירה שמה יפול ברע, מבקשים ממני שנתירנו בתמי' כן סיפר מוהר"ן לא"ו, וא"ו סיפר לנו יום ד' שהוא יום שני לפסח שנת תרכ"ח פה דינא, יצחק בתורם שמה זל ריבקינד:

רמז) עו"ד מ"כ שם, במס' ר"ה פ"ד ר"ה שחל להיות בשבת, במקדש ה' תוקעין, וכתב הר"ן ז"ל שהרב ר' אלפסי ז"ל ה' סמך לעשות מעשה בדבר שה' תוקעין בבית דינו, ותמחו עליו הר"ן והרב ב"י על מה סמך האלפסי ז"ל להתיר לתקוע בבית דינו בר"ה שחל להיות בשבת, ותירצו מה שתירצו ובשב אדמו"ר חוקן וצללה"ה תירוק עפ"י מה שאסרו חול' (כרכות ח' ע"א) דאמר ר' תימא ב"ר אמי משמ"י דעולא מיום שחבר ביהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה בלבד עיי"ש בנמ"ז, וזה מוכן אשר ד' אמות של הלכה הוא כמו מקדש מעט שמצמצם הקב"ה שכינת עו"ו בד' אמות של הלכה והרב ר' אלפסי ז"ל, חשב ד' אמות של הלכה שלו ובית דינו כמו מקדש ממש, לכן סמך לעשות מעשה לתקוע בר"ה שחל ב"ה עכ"ל אדמו"ר חוקן וצללה"ה:

רמז) בשם הה"ק הרי"ה מקאמער וצללה"ה ובתורתך כתוב לאמור פ"י בהתורה הק' כתיב רק לאמור, היינו ללמוד ששה סדרים וכל הלכות ודינים הנמצאים בהתורה שנים אותון ופרה ומלית וכדומה, שמע ישראל איז ברוך אבער פין דעם צו הערען ה' אלקינו ה' אחד והבן:

מן השי"ת רק השפחות וילדיהן ה' צריך להתפלל עליהן ולכך ה' עומד להם סמוך לו וזו"ש הוזה"ק כיון דעביד האי אתקין צלותא עליהו פ"י עליהו דוקא, עליהו היינו סמוך להם, ומשו"ו עומד להם סמוך כדי שיהי' יכול להתפלל עליהם, ומה דאמר מורי וצ"ל דעליהו משמע סמוך כוונתו כמו"ש בפ' וירא שלשה אנשים נצבים עליו ופירש"י לפניו, עכלה"ט:

רמז) בין כתבי ידות ישנים של הרב החסיד מו"ה טובי' אשר ז"ל נכד הה"ק הרשנ"ו וצללה"ה מלארי (מנ"כ בא"י) מ"כ בזה"ל מאמר יקר מאדומ"ר שסיפר מוהר"ן מדאבראוונע לא"ו, בעת שנסע אדמו"ר (הוא הרה"ק מלארי וצללה"ה) לע"מ פ"ב נסע עמו מוהר"ן הנ"ל, בעת נסיעתם אמר אדמו"ר, הדבר שהנאונים אסרוהו מבקשים ממני שנתירנו אותו בתמי' (דאיתא בנמ"ז פסחים ד' ט' ע"א) ח"ר אין לותתין את החיטים לפסח גזירה שמה יחמיץ, ואמר רבה מותר ללות שנה' ושמתם את המצות צריך לשמור שלא יחמיץ, והדר אמר רבה מצוה, והביא ראי' ג"כ מפסוק ושמתם זו מ"ע, להבין כ"ז דהנה כשם שיש בנשמות שלא ללות גזירה שמה יחמיץ כך יש בהנהגות כידוע דמצוה נקרא מיכלא דמהימנותא שישאל אוכל כוית מצה בליל פסח ממשיך כוה אמונה לכל השנה, וחמץ נקרא רע, ואמרו רבנן אין לותתין ברוחניות שמה יפול ברע, ואמר רבה מותר ללות להיות בחי' איתכפיא כדאיתא בנמ"ז אל יאמר א' אפשר בכשר חזיר אלא אפשי ותתורה אסרתו! והדר אמר רבה מצוה ללות להיות בחי' איתכפיא! והדר אתו הנאונים ואסרו ואמרו אין לותתין גזירה שמה יחמיץ ברוחניות

וצללה"ה ונתאחר לכוא לובלינה
ונשאר בכפר סמוך ללובלין, כי
קידש עליו היום, וה' לו עננ"פ גדול
מה שלא זכה להיות בשבת אצל
שלתן המהור בלובלין, והור ברעתו
להתנחם נפשו בזה האופן אם ה'
יודעין העולם, הנדלות והקדושה של
הה"ק הרבי מלובלין ה' כל העולם
נוסעים אליו מארבע כנפות הארץ,
ממילא ה' שלתן הרבי נמשך ונתפשט
עד הכפר הזה כי ה' הרבה מיושבי
שלחנו, ואני דוד הקטן מכלם במח
ישבתי בסוף השלחן כמו שהנני יושב
עתה ממילא הנני יושב אצל שלתן
הרבי הק', והבן, וכן שמעתי אשר
הה"ק הר"א מסכטשוב וצללה"ה שה'
בגור על הליות אדומ"ר הה"ק בעל
שפת אמת וצללה"ה וחסידי לאדו ה'
מתאחרים, ובאים אחר הלוי, אמר
עליהם שנם הם ה' נהשבים מן
המליון, מחמת בעת שה' נוסעים
מעיר לאדו תתחיל הלוי, אף שזה
הוא ענין אחר, אעפ"כ הנני מסמך
דומה לזה:

(רנ) בשם צדיק א', שאמר לאחד
שבא בחזרה מא"י אחר
שכבר ה' שם, ואכל כל ממנו, ובא
לביתו לחזק לארץ ריקם, אמר לו
הצדיק הנ"ל לא לחנם אומרים עליך
בעירך שאתה כילי שאתה אוהב
מטון, וניחא הנמ' אם נאמר בכל
נפשך, למה נאמר בכל מאודך, אלא
יש אדם כו' ויש אדם שממנו חביב
עליו מנופו, ולכאורה אין זה בגמצא
לאהוב ממנו יותר מנופו, אלא עליך
נאמר קרא הנ"ל, שנמעת לא"י על
דעת לקבור שם נופך, ולבסוף קברת
שם את ממנו, ונופך הבאת בחזרה
לקבור בחול, א"כ ממנו חביב
עליך יותר מנופך, ודפח"ה:

(רנא) שמעתי בשם ד"ר הה"ק
ה"ר פינשעש וצל"ה
האבד"ק

(רמו) בא חסיד אחד לצדיק א'
באמצע הלילה והי' רוצה
לכבדו ביי"ש ולא נמצא אז בביתו
י"ש, והי' רוצה לשלוח לבית המוינה
ולא הי' לו שליח, ואמר להחסיד
שהוא בעצמו ילך להחדר השני לחפש
איוזה נער לשלוח, ולבסוף הלך בעצמו
לבית המוינה, וכשבא עם הי"ש מכית
המוינה, שאלו אותו החסיד א' השליח
הנער שאמר מעלת כ"ק, והשיבו
הצדיק הנ"ל הנער שלי שהי' לי
בקטנותי סמנתי אצלי ובעת הצורך
אקח אותו להשתמש עמו, מין יונגיל,
וואם איך בין אליין גיוועזען א יונגיל,
מיט דעם ניץ איך ווען איך ברויך
גייט, והבן:

(רמו) בשם הה"ק הרי"מ מנאסטיין
וצללה"ה שבא לפניו
איש עשיר ונתן לו קוויטל ופדיון
גדול ולא רצה לקבל ממנו הפדיון,
רק ציוה אותו ליתן איוזה מסככות
לתוך פישקע של מעות א"י רמב"ג,
והפצירו עוד הפעם לקבל ממנו פדיון
ולא רצה הה"ק לקבל ממנו, ושאלו
הה"ק אם הייב לאיוזה אדם מעות,
והשיבו שחייב, ושיש לו ב"ה לפדוע,
ואמר לו הה"ק בדרך מליצה כתיב
בפרוע פרעות בישראל, קודם לפדוע
החובות, ואח"כ בהתנדב עם כו' לתת
גדבות, ודפח"ה (א"ה) ועיין דבר זה
בס' ארץ החיים על תהלים י"א:

(רמח) ש"א באו לפני הרה"ק הרי"צ
שווארקע וצללה"ה שותפין
במסחר והי' מבקשין ממנו לכתוב
להם שטר שותפות, ולקח גייר וכתב
עליו א, ב, ג, ד, ונתן להם, ושאלו
מה זאת, ואמר להם שר"ת אותיות
אלו, אמת, ברכה, גול, דלות והבן:

(רמט) שמעתי שפ"א הי' נוסע
הה"ק הר"ר דוד
אלעזוב וצל"ה להה"ק הרבי מלובלין

שיח שרפי קודש

וצללה"ה, וכן סיפר, שהי' בעל כפרי
 א' שהי' חשוכי בנים ליע, והוא הי'
 ממשומי עם, ולא עלה על דעתו ליסע
 לשום צדיק להתפלל בעדו שיפקד
 בוש"ק, אך פ"א הפצירה בו אשתו,
 ואמרה לו, שכל העולם נוסעים
 להמגיד הק' מקאויניץ זי"ע, ולמה
 אנחנו מחשים, גם אנחנו ניסע אליו,
 שיתפלל בעדינו, ונסעו לקאויניץ,
 ובירך אותם המגיד הק' זי"ע, שיפקדו
 בוש"ק, וכן נתקיים בם, ואח"כ נחלת
 הילד בחולי מסוכן ר"ל, עד שהפצירה
 בו אשתו פ"ש, ליסע להמגיד הק',
 ומחמת הפצרה נסע עוד הפעם
 וברכום המגיד הק' לרפואה שלימה
 ופטרום לשלום, ויהי כי באו לביתם
 לא הוטב כלום להילד, אך בכל יום
 ויום מתגבר החולי יותר, והכפרי הזה
 מחמת שהי' מהמוני עם, הי' מייאש
 את הילד והי' פונה לעסקיו לסוסי
 ולבהמותיו ושאר צרכיו, ולא השגיח
 על הילד כלום, אבל אשתו היא אב
 הילד לא זוה מעריסת הילד, ויושבת
 אצלו בדאבון לכה, ומחמת גודל
 המרידות נתנמנמה אצל עריסת הילד,
 כי היא לא יכולה לישן זמן רב, רק
 איזה מינוטין, ובכל פעם השגיחה
 על הילד אם יש עוד חיות בו, ויהי
 כי נעירה משנתה ראתה איש צבא
 (א ועלנער) עומד אצל עריסת הילד
 עם פך אחד וכף בידו, ויתן בכל פעם
 רפואה להתינוק לשותות, ונתבהלה
 מאד וצעקה, וברח האיש צבא הנ"ל,
 ופחדה מהמראה הלז, אך מן הומן
 ההוא ולהלאה, הוטב להילד עד
 ששב לאיתנו הראשון, ופחדה הי'
 עוד אולי הי' זה איזה כישוף או
 מסמרא... ח"ו, ונסעו עוד הפעם
 להמגיד הק' זי"ע, ואמר להם שכל
 ידאנו כלום שאין זה שום דבר רע
 ח"ו, ופטרום לביתם לשלום, ותיכף
 אחר המעשה הנ"ל אמר המגיד הק'
 למשמשו

האבד"ק פילץ, שאמר בשם הה"ק
 המגיד מקאויניץ וצללה"ה, על הפסוק
 בנים אתם לר' אלקיכם, הנה אמרו
 חז"ל עה"פ אשר תקראו אתם בטועדם,
 אל תקראו אותם אלא אתם, אתם
 אפילו שונגין, ואפי' מוטעין כו' ואלו
 התם כתיב אותם בחלום וקרינו אתם
 בפתח, מכש"כ כאן כתיב מפורש
 בנים אתם בפתח, הפי' הוא בנים
 אתם מכ"מ, אפי' ח"ו שונגין ומוטעין,
 והכן. ואנכ אספר מעשה דומה לזה,
 מעשה פליאה, מה שסיפר הה"ק
 הרי"ט מגאסיניץ וצללה"ה, מעשה
 שהי' כך הי', פ"א הי' ברית מילה
 בכפר הסמוך לגאסיניץ ביום ועש"ק
 ומחמת שיום עש"ק הוא זמן דחוק,
 הי' הה"ק מורז מאוד להמוהל, שיסעו
 תיכף בבוקר להכפר כי המוהל הי'
 או אצל הה"ק בליל ששי, ומורו
 מאד מאוד כדרכו בקודש, עד שהפציר
 אותו שלא ילך לביתו, רק שילין אצל
 הה"ק בליל ששי, וגם אמר הה"ק
 שיתן לו ממלבושיו על הדרך, כדי
 שלא יהי' שום עיכוב מהנסיעה וציית
 לו המוהל, ובהשכמה נסעו יחדיו
 להכפר, ומלו את התינוק, ויהי
 כאשר בא בעל הברכה לקרוא שם
 בישראל, לא הי' מי לאמרם שמו, כי
 חולד הם' פגום ר"ל, עד שהוכרחו
 בעצמם לקרא שם בישראל, ואז ראה
 הה"ק את פני המוהל עצב, מחמת
 חלישת דעת מוז הנסיעה, וגם על מה
 עשה הה"ק הכנה דרבה, כי הכנה
 גדולה כזו, הי' שייך לילד קדוש
 מרחם, אז אמר הה"ק להמוהל בזה"ל,
 הנה אנחנו מבינים על כסף וזהב,
 ומרגליות, ואבנים מוכות, אבער אויף
 א האער יוד זענען מיר נישט קיין
 מבינים, וכן אמר הה"ק להמוהל,
 אספר לך מעשה מה שסיפר לי מלמד
 שלי בעת שלמדתי אצלו בקטנותי,
 כי מלמד שלי הי' נוסע להמגיד הק'

שיח שרפי קודש

לט 77

ואיננו, והאנשי חיל אמרו שהי' עמם בדרך ונשאר בדרך ואמר הראש שלהם שילכו בחזרה למקשו עלי דרך, ועשו כן ומצאו עוד עומד בצל התלוי, וראו שהאיש התלה אין כאן, והבינו שמעשה זו עשה האיש צבא העברי הזה, ופחדו ממנו שלא ילה הדבר להשר שלהם, והסכימו ביניהם שגם אותו יתלו על העץ אשר הובן לו, וחזרו ואמרו להשר שלהם שמצאו אותו תלוי על עץ, ולקחו אותו וקברו אותו בעיר קאזויניץ, ואחרי פטירתו שבאתי לפני ביד של מעלה לדון, יצא הפסק שאי אפשר ליתן לו תיכוף גן עדן מחמת שהי' כל ימיו בעבירות, וגם גדינם אין ליתן לו מחמת שהציל נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא, ובפרט שמסר נפשו עליו, ונתן נפש תחת נפש, לכן איך נפסקו לו גדינם, ופסקו שאהי' רופא הילדים מן השמים נתנו לי רשות להחיות נפשות בעת שצריכים ישועה, ע"כ, כל הנ"ל סיפר הה"ק הרי"ם מגאמסינין וצללה"ה להמוהל הנ"ל כדי ליישב דעתו, לראות כמה גודל קדושת נקודה אחת יהודית בתוך נפש ישראל ואין לנו שום ידיעה ומצינות בשום אחד מישראל, לכן אל ירע בעיניך הדבר הזה, והכן כי הוא מוסר גדול

רנב) **שמעתי** בשם הה"ק הרמ"ם מגור האבד"ק פילץ וצללה"ה עה"פ, בן ביתי יורש אותי הוא דמשק אליעזר פי' רש"י ז"ל דמש"ק נומריקון דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים והקשה הה"ק הלא אאע"ה התנצל בזה לפני השי"ת, שאין לו בן לירש אותו רק עבדו דמשק, ואם כפי פרש"י ז"ל שהי' דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, אי"כ הוא תלמידו מוכתק הרי הוא כבנו, ואמר, שאאע"ה הי' רוצה שינשא ממנו ורע,

בן

למשמשו טול מקלי ולך על בית החיים דפה קאזויניץ על קבר איש צבא (ועלנער) הירוע, והך על קברו במקלי, ואמור לו שהמניד קרא אותו, וכן עשה המשמש, ובא האיש צבא הנ"ל לפני המניד הק' ושאל אותו המניד הק' וייע מי עשה לך לרומא הילדים, והשיבו הנה אספר לך כל מה שנעשה עמי, בשעת שנלקחתי לאיש צבא ונתערבתי בנוים כמעט הייתי בכל מעשי ח"ו כאחד מהם, ולא הי' ניכר בכל מעשי למעשיהם, רק נזכרתי בהפגנס שלהם בשם ישראל, שהנני עברי, ופ"א הלכתי עלי דרך ביחד עם שאר חיל הצבא ופגענו באיש אחד עני הולך מן הכפר, והי' האנשי חיל מקיפים אותו בכל צד עד שבדקוהו בכל מלבושיו ומצאו אצלו חמשה ושבעים רז"כ ונטלו ממנו כל ממונו, ולא עלה על דעתם לשמור א"ע ממני כי הייתי בעיניהם כאחד מהם, ומחמת פחדם שלא ירך העני הנ"ל לספר כל זאת לפני הראש שלהם שנמלו ממנו, לקחו אותו ותלאוהו על אילן, והם הלכו לדרך העירה, ויהי כי ראיתי מעשה האכזרי הזאת שנעשה להעני הנ"ל נתעורר בי הנקודה היהודית שיש בי, וגודל הרחמנות גברה על האיש הנ"ל, והסתרתי א"ע מן הצד שלא יראו אותי האנשי חיל, ואחר שברחו העירה, נשאיתי אני לבדי, ורצתי מהר ולקחתי סבין והתכתי החבל התלוי אשר היהודי העני הנ"ל תלוי עליו, וגם הי' לי אז מעות ונתתי להעני גם את החמשה ושבעים רז"כ, שלא יהי' לו הפסד ממון, והלך העני הנ"ל לביתו בשמחה לחיים ולשלום, ויהי כי באו האנשי צבא למקום, הסדר הוא שהראש שלהם קורא לכל איש צבא בשמו, והוא ישיב הנני, וגם קרא לאיש צבא העברי בתוכם

שיח שרפי קודש

הצדיק הי' בבטחון גדול כ"כ, רק בלתי לר' לבדו משום זה נחשב לו לחטא, במה שתלה סיבתו בשר המשקים, והבן, כן אמר הה"ק הרי' מנאדריון זצ"ל, בשמו הק':

רנה) **שמעתי** בשם הה"ק היר מאיר מפרעמישלאן

וצללה"ה, שפ"א בא אליו איש אחד מחזיק פאכט אצל אדון אחד בכפר, ומוזה הי' פרנסתו לפרנס אנשי ביתו ופ"א הי' רוצה האדון דהרע לו, ושלל לחתויוקו עוד, ובא איש הנ"ל להח"ק הר"ם זצ"ל, וסיפר לו את גודל דוחקו ובכה ויתחנן להתפלל עבורו, ואיש הנ"ל נשאר אצל הה"ק על ש"ק,

ומנהג הי' שהה"ק בעצמו מסדר סדר השלחן, וגם מי יומר זמירות.

בסעודה, הכל הי' בפקודתו, ובוה השבת התחיל הה"ק בעצמו לומר

בסעודה, הומר כל מקדש ואמר כל תיבה ותיבה ומיד מפרש כפשוטו

בלשוננו בעברי מייטש, עד שבא לתיבת אלו, שכרו הרבה מאוד, פתח

פיו הק', ואמר מה 'שכרו', על פי' מה שגזור בפי' כך, פעלו' בשמים

וקיים השי"ת דבריו, כענין צדיק גזור והקב"ה מקיים, ואח"כ אמר

להאנשים העומרים סביביו מה אתם אומרים מאיר'ל משמר שבת קודש

כהלכתו, והי' כולם עונים הן, הן, ואח"כ אמר הה"ק א"כ מאיר'ל מקיים

שבת קודש כהלכתו גזור ואומר, איש על מנהגו ואיש על דגלו' שלא יזיו

שום איש ממקומו, וכוונת הה"ק הי' על הפאכטער הנ"ל, ושום איש לא

הי' מכין על מי סובב הדברים האלה וגם איש הנ"ל היה איש פשוט ולא

הבין ומתוך דברי הה"ק זי"ע, נפל האדון בחוץ עד שלא הי' יכול

להלך לביתו, ונשאוהו לביתו, ושלחו אחרי הרופאים, ואין תרופה למכתו,

ובתוך כך נפל ברעיון האדון **אולי**

בן שידריך ישראל לעבודת השי"ת, ולחדש דרך חדש כפי הזמן, כמו

שראינו שכל צדיק יש לו דרך בפ"ע, והצדיקים הממלאים מקום אביהם אין

מדריכים את העולם באופן שהנהיג אביהם הק', רק ידריכם כפי הזמן

וכפי ראות עיניהם להנהיג ישראל, וזה הפי' שדמשק אליעזר הוא לא

הי' מחדש שום דבר מעצמו, רק דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, ואאע"ה

הי' רוצה שיעמוד תחתיו בן שיתחדש מעצמו ויוסיף על תורתו, כמו שהי'

באמת שיצחק אבינו ע"ה, הי' לו דרך חדש בעבודת השי"ת והבן :

רנה) **שמעתי** בשם היהודי הק' וצללה"ה מפרשיסחא

על מה שאמרו חז"ל לאכול פת שחרית שהלימוד בתורה בבוקר נקרא פת

שחרית וראי' מנמ' נדה שחושב המשנה הדברים שמעבירין הכתם,

אחת מהן הוא רוק תפל ואמרינן בנמ', תנא כל ששנה פרקו אינו רוק

תפל, וגם שמעתי רמז, פת' גימט' 'תלמוד' :

רנה) **בשם** הה"ק הרי"צ מווארקע וצללה"ה על המדרש

פ' מקץ אשרי הגבר וכו' זה יוסף, ומדרש פליאה הוא וכי ח"ו בוסח

יוסף עליו ושר המשקים הי' רק סיבה, וכל או"א עושה תחבולות

וסיבות להציל את נפשו, ואמר שיש שני מיני בטחון אחד בלי שום סיבה

רק על ד' לבדו תולה בטחונו כמו שהי' גדולי צדיקים (א"ה) כמו שכתוב

סיפור מהה"ק הר"ר זישא שנכרא בפיו הק' שני מעינות, א' של חלב,

ואחד של דבש כ"ז שלא רצה ליהנות מכ"א) ובטחון השני ע"י סיבה, כי

גם הסיבה הוא מהשי"ת המסבב כל הסיבות, כמו שאנחנו עושין לפעמים

ע"י השתדלות, וע"י אחרים, ויוסף

שיח שרפי קודש

מ 79

(רנו) שמעתי, פ"א בא הה"ק הר"ר דוד מלעלוב זצ"ל לואריק, ומצא שם את הה"ק הר"ר יצחק מואריק זצ"ל (אח"כ בווארקע) ותהה על קנקנו ומצא את הרי"צ הנ"ל מלא וגדוש בתורה וביראת שמים, וה' או רך בשנים והמשיכו אליו וציוה אותו לבוא אליו ללעלוב שהוא סמך לואריק, ובא הה"ק הרי"צ זצ"ל אליו וה' אצלו זמן, ובעת שנסע הה"ק הר"ר זצ"ל להה"ק הרבי מלובלין זצ"ל לקח עמו את האברך הק' הרי"צ זצ"ל, ובכל מקום שהלך הה"ק הר"ר מלעלוב הלך עמו הה"ק הרי"צ מואריק, ופ"א קודם תקיעת שופר בלובלין הלך הה"ק הר"ר עם משמשו מאכסניא שלו דביהמ"ד דהרבי הק' לשמוע תקיעת שופר, ובאמצע הדרך שמעו אשר בבית אחד תינוק בוכה, והלכו כולם לבית התינוק ורצה הה"ק הר"ר להשאר שם לשתק התינוק מבכייתו ואמר לו הה"ק הרי"צ, הנה הרבי הק' ימתין על בואכם, לכן הלכו אתם ואני אשאר פה לשתק התינוק עד שתבוא אם הילד, וכן עשה, ובעת שבא הרבי הק' לביהמ"ד לתקיעת שופר, שאל אם יש כאן ר' יצחק מואריק, וכל האנשים אשר הי' שמה לא ידעו מי הוא, כי עוד לא הכירו שום אדם, עד שנפל בדעת הה"ק הר"ר זי"ע בטח כוונת הרבי הק' על ר' יצחק שבא עמו, ושלה חסידים לבקשו בבית הילד ומצאוהו שם והביא אותו לביהמ"ד ולקחו אותו למקום הרבי הק', ושאל אותו הרבי הק' להאברך הק' הרי"צ, מה למד היום ובאותו ענין נתקשה והשיבו שלמד הדין, קרוב פסול לעדות בין לזכות ובין לחובה בשלמא לזכות ניתא אבל לחובה צריך טעם למה פסול, ואז שאלו הרבי הק' מה תרצת

בא לו דבר זה, מהמת שרוצה לרחות ולרחק את היהודי הזה מפרנסתו, ושלת תיכף אחרי היהודי הנ"ל, והיהודי הי' אז אצל הה"ק, והמתין על בואו, ושלה אחרינו והיהודי אמר שאין לו לשלם אף השכירות, ומחל לו האדון גם השכירות ונתן לו הפאקט בחנם, ותיכף נתרמא האדון ע"כ:

(רנו) עוד שמעתי בשמו הק', אשר פ"א בא הה"ק להשלחן ונמל ידיו הק' למעודה והתחיל לברך ברכת ענסי' ופתח וברך, "אקב"ו על" ולא יכל לברך יותר, ופנה אל המסובין סביב להשלחן ואמר להם, "על" כדי שיאמרו להלאה, נטילת ידים" לגמור הברכה אך הם לא ענו שום דבר, כי הבינו שבטח לא שכח הה"ק את גמר הברכה, אך כוונה גדולה יש בדבר זה, כדרכו בקודש והנה בוויית אחד עמד איש אחד מלובש בכנדי הפריצים, ויהי כי שמע שהה"ק עומד באמצע הברכה, "על" ולא יכול לגמור הי' מסייע לו לגמור עמו, ואמר, "על נטילת ידים", והה"ק ג"כ אמר עמו בלשון זה, "על נטילת ידים" שנראה יע"י האיש הנ"ל הזכיר א"ע, ואח"כ שבירך המוציא ואכל, שאל להמסובין למה הם לא הזכירו אותו התיבות האלו ששכח, "על נטילת ידים", וג"כ לא ענו אותו כי ידעו כהה"ק שלא שכח, ויהי כי לא השיבו אותו דבר, המליץ בעדם ואמר שיוכל להיות כי גם הם שכחו, כמו שהוא שכח, ואח"כ אמר על האיש הנ"ל שעמד מן הצד אבל הוא לא שכח, וזכר היטב הברכה, "על נטילת ידים" אבל תמ' גדולה הוא, הברכה אקב"ו על נטילת ידים וזכר היטב וברכה, "אקב"ו על העריות" שכח מכל וכל, ולא דיבר יותר, והבינו כולם כוונתו, והבן:

שיח שרפי קודש

מליוענסק ואחיו הה"ק הר"ר וישא וצלה"ה הי' הולכין בגולה כמה שנים לתקן העולם, ופ"א באו לכפר אחר, ובעל הכפר לא הי' בביתו, ובאו לביתו באמצע הלילה והדליק נרו על השלחן, לתקן את הפעלציל שלו, ושמעו שאשתו צועקת על בעלה בזה"ל מהר תתקן את הפעלציל, כל זמן שהנר דולק, ואמרו איש אל אחיו, שמעת מה שבעלת הבית אומרת לבעלה, (והוא מוסר גדול לתקן מהר כ"ז שהנר נשמה בקרבנו), והבן:

רסא) בשם הה"ק הר"ר חיים טאיר יחיאל וצלה"ה ממאנגניץ על מאמר חז"ל ברכות, שדוד המע"ה בשעה שאמרו ישראל אליו עמך צריכין פרנסה, השיבם, לכו התפרנסו זה מזה, והקשה הה"ק הא אנהנו מתפללין שלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה, ואמר הה"ק שרע חילוק בין זה מזה, ובין זה לזה זה מזה, פירוש שמי שיעשה לחבירו טובה הן בענין צדקה והן בגמ"ח תיכף מרגיש גם בעצמו, שהוא קיבל טובה ג"כ מחבירו כמאמר חז"ל יותר ממה שבעה"ב עושה עם העני, העני עושה עם בעה"ב, וזה לזה, פירוש שהוא יודע שעושה רק לחבירו טובה, והוא לא יקבל כלום, ע"ז מבקשים שלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה, שיהי' הטובה בבחי' זה לזה כנ"ל, והבן:

רסב) בשם צדיק אחד טאמר חז"ל חרפתם מרובה ומתנתם מועטת, תיבת, חרפתם" קאי על הבעה"ב, בעת שמתנתם לעניים מועטת, הוא חרפה לבעה"ב:

רסג) שמעתי שהיהודי הק' וצלה"ה הי' פ"א חולה מאוד וגזרו צום ותשובה ותפלה וצדקה ובא איש כפרי אחד לעיר (פרשימחא) ורצה

תרצת, ואמר שתירץ אף שהוא לחובו של קרובו בעוה"ו שצריך לשלם, אבל זכות הוא לעוה"ב שנפטר מן העונש, ואח"ז פקד הרבי הק' לתקוע שופר, ואמר הרבי הק' שהס"ט הביא חבילות עבירות לפני השי"ת ורוצה לקטרנ על ישראל ח"ו, והשיב השי"ת, מי מעיד בזה והשי"ת בעצמו לא רצה להעיד מחמת קורבה שנקראים בניו למקום, והס"ט השיב לחובת ישראל יכול גם השי"ת להעיד, ולחוב אף קרוב כשר, כן טען הס"ט, אך לפי שתירץ הרי"צ מואריק ניהא שאף לחוב אין להעיד כי זה נקרא ג"כ זכות מה שיקבלו עונש על עוונותם ונשארים נקיים וזכים, לכן לא יוכל השי"ת בעצמו להעיד עליהם לענוש אותם, וציוה הרבי הק' לתקוע שופר:

רנח) בשם היהודי הק' יו"ע, ואקחה פת לחם, מכאן ראי' שעבור האורחים מחויב ליתן לחם משנה, כי, פת" הוא, שתיים" כמו שדרשו חז"ל כמו למספת מט בכתפי שתיים ופת באפריקי שתיים, והבן:

רנט) שמעתי דברי צחות, פ"א בא אורח הנון לפני דו"ז הה"ק ר פינמשע וצ"ל האבד"ק פילין, אמר כעת אקצר בתפלת, עבור האורח הלו כמו דאמרינן בשם הה"ק ר' וואלף וצלה"ה מסטריקוב אשר עיקר האיסור לאכול קודם התפלה משום לא תאכלו על הדם כדרשת חז"ל קודם שתתפללו על דמכם, ובאיסור דם מצינו אף שצריך להניח במלחו שעה אחת, אעפ"כ מפני כבוד אורחים די כשיעור מל כמו כן בתפלה אף שהי' מאריך בתפלה תמיד אעפ"כ מפני כבוד האורח הי' מקצר והבן:

רס) ידוע שהה"ק הר"ר אלימלך

אבל באמת השמחה הוא בכל חודש
לכן הנני שותה שתי שבועות לפני
פורים, ושתי שבועות גם אחרי
פורים, והבן :

(רסו) **בשם** צדיק אחד כתיב ויראו
כל עמי הארץ וכו'
ויראו ממך, פירוש שיקבלו יראת
שמים ממך בעת ראות פניך, והבן :

(רסו) **עוד** שמעתי מחסיד אחד ואני
זוכר בשם מי אמרו, **מז**
שאמרו חז"ל באבות מורא רבך כמורא
שמים, פ' כפי אשר הרב יש לו מורא
שמים, כן התלמיד יש לו מורא רבו
והבן :

(רסח) **בשם** הה"ק הר"ר דוד
מאמשענוב וצללה"ה
כתיב אצל ישמעאל ויהי' ד' עמו
ויגדל ויהי' רובה קשת, והקשה הה"ק
אם ד' עמו, למה הו' באמת רובה
קשת, ותירץ משום, ויגדל היינו שהי'
לו גאות מזה שהי' ד' עמו, עיי'
נעשה רובה קשת, והבן :

(רסט) **בשם** צדיק אחד, על המשנה
סוטה, בעקבתא דמשיחא,
הנפן תתן פרי' וכו' ואין לנו
להשען אלא על אבינו שבשמים,
ואמר, שזה ג"כ מן הקללות, שהמינות
תתגבר ח"ו, רח"ל, כי כשכאמ"א
יאמר שאין לי ביכולת לתקן שום
דבר, להוכיח את העם במידי דהפקירות
אלא מוכרח אני להשען על אבינו
שבשמים :

(ער) **בשם** הה"ק הר"ר יצחק מווארקע
וצללה"ה, בפ' סק"א אם

כנים אתם וכו', אחיכם אחד יאמר
וכו', ויעשו כן, אבל אשמים אנחנו,
ולכאורה, ויעשו כן' אין לו שום
פירוש, דמשמע דעשו כן מדעתם
כאשר ציוו, ובאמת הו' לקיחת שסעון
מהם בע"כ, ולא רצו בשום אופן
כמובא במדרשות, אך הפי' הוא
דיוסף :

ורצה לשנות צלוחית י"ש בבית
המיונה, וצווחו עליו כולם, שהיום
יום תענית ציבור, ובצרה גדולה רח"ל
על מחלת היהודי הק', והתחיל גם
הכפרי הזה לבקש רחמים מלפני
השית' בזה"ל, רבש"ע עוזר במהרה
ותרפא את היהודי הק' וצללה"ה כדי
שאוכל לשנות צלוחית י"ש, ואח"כ
שנתרפא היהודי הק' אמר שתפלת
האיש הכפרי הזה נתקבלה בשמים
יותר מכל התפלות כי התפלל בתמימות
גדול בלי שום פני' שאתרפא במהרה
כדי שיוכל לשנות י"ש, והבן :

(רסד) **עוד** שמעתי אשר היהודי הק'
הי' נזהר מאוד במצות
ציצית, ופ"א היה לו חשש על ציצה
אחת, ולא יכל לפוסלה ג"כ להסירה,
והביט מאוד על הציצה בעיניו
הקדושים, עד שנפלה הציצה מאלו' :

(רסה) **הה"ק** הר"ו אברהם מסוכמשוב
וצ"ל הי' רגיל לספר

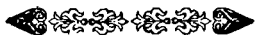
בפורים מעשה מן קראקאווער פיאק
ששתה י"ש ונשתכר שתי שבועות קודם
פורים ושתי שבועות אחר פורים, כי
אמר שבאמת קשה על המן הרשע,
שהי' רוצה להרוג ולאבד את כל
היהודים ח"ו, איך קבע ומן רק על
יום אחד אולי כמה וכמה מהיהודים
מסמינים א"ע לתוך בורות שיחים
ומערות ולא יוכל להרוג אותם ביום
אחד, והי' צריך להגביל זמן עכ"פ
לכל חודש אדר, כמו שנפל לו הפור
בחודש אדר, והה"ק הר"א מסוכמשוב
ז"ל הי' מפליא קושיא זו, ותירץ בשם
הפיאק הנ"ל אשר גם הוא עשה המן
רשעות, וחשב אולי לא יוכל להרוג
אותם, והיפך יהי', כמו שהי' באמת,
ויעשו ישראל אותו היום יו"ט, יהי'
להם יו"ט רק יום א', ולא לשמוח כל
החודש, ואמר הפיאק אני יודע כוונת
המן הרשע שכוונתו למעם שמחתנו,

שיח שרפי קודש

שילך ויקניט את הלל יטול ד' מאותו זון, הלך ועבר על פתח ביתו אותו היום ע"ש הי' והלל חופף ראשו כו', מי כאן הלל כו', ואמר לו שאל בני שאל עיי"ש, וכתב המהרש"א ז"ל על מאמר ע"ש הי' והלל חופף ראשו, שהי' שואל אותו בזמן שאין לו פנאי, כדי שיקניטנו מהר, ואמר ע"ז הרה"ק מווארקע וצללה"ה, ואף שהי' יכול הלל להשיב לו בטוב בלא כעס שמבקש ממנו שכעת אין לו פנאי ויבא לאחר שבת ויאמר לו כל שאלות שישאל, מוכח מזה מה שלא יעשה רצונו עתה רק מרחת אותו לאחר שבת זה נ"כ נקרא הקפדה והבין הרה"ק הרי"א מראדומין וצללה"ה שכל מי שמכניע א"ע אינו יכול לכעוס על חברו כי חברו גדול ממנו, ודומה דבר זה למלך גדול שיבא לחוטב עצים לדבר עמו, ואם יאמר למלך שאין לו פנאי לדבר עמו, זה ודאי מחמת שחושב שהוא יותר גדול מהמלך, והלל הי' עניו והי' נשמת מרע"ה עניו מאוד א"כ לא יכול לומר שאין לו פנאי ויבא למחר, א"כ אין חברו חשוב אצלו והוא גדול מחבירו ואין זו ענות, והבין:

דיוסף אמר לאחיו, את אלקים אני ירא וכו', הפי', אתם אומרים שכנים אתם ולא מרגלים, ואתם כולכם יראי אלקים, תחשבו גם עלי שאני ירא אלקים, ואני רואה עליכם שמרגלים אתם, ומאת ד' נסכה זאת, ולמה תחשבו ששקר אני דובר ואין כי יראת ד', והאמת אתכם וכנים אתם, ויהי כי שמעו הדברים האלה אז הי' עולה על דעתם, אולי האמת אתו, והוא ירא אלקים, ורואה עלינו ברוח קדשו איזה רע ח"ו, והאשם תלוי בנו, ועונותינו גרמה לנו וזהו פי' ויעשו כן, שהשבטים עשו חשבון הנפש כמו שרמז להם יוסף, ואז אמרו אבל אשמים אנחנו, ע"כ באה עלינו כו', והאיש באמת ירא אלקים ומן השמים הראו לו את כל אלה לחשוד אותנו כמרגלים, ואז אמרו אלקים מצא עון עבדך, לחשוד אותנו, כדי לגקום נקם, והבין:

רעא) בשם הרה"ק הרי"צ וצללה"ה מווארקע אשר הרה"ק הרי"א מראדומין אמר בשמו, בנמ' שבת דף ל' ע"כ ת"ר לעולם יהא אדם ענוותן כהלל כו' מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה כל מי

בִּית נכשל בעון רִל בא צדיק אחד
ומעורר אותו ומוצא בתורה משיבת
נפש ואיש זה יהיה בעִת גמור
עכ"ל :

רעו) שם בדף ל"ח ע"ב וז"ל מה
שמעתי בשם הרב
הקדוש מפרשיסחא וצ"ל בפ"י הפסוק
קח צנצנת אחת ותן שמה מן ולמה
בצנצנת ואמר כי המן יורד בכל יום
ויום די פרנסתו של כל איש ואיש רק
שהוא בהלבשה במִטָּה מִשֶּׁה לַחַם
צנצנת אחת בכדי שהדורות העתידיים
שלא ירד המן בדרוס ויאמרו מהיכן
יתפרנסו כדפי' רש"י ע"י צנצנת יראו
שמעיקרא ירד המן שלא בהלבשה
ועכשיו בהלבשה עכ"ל :

רעו) שם בדף ג"ב ע"א וז"ל שמעתי
בשם הקדוש מפרשיסחא
וצ"ל על המדרש אשרי הנכר אשר
שם ה' מבטחו ולא פנה וכו' זה יוסף
ע"י שאמר כי אם זכרתני והוא
מוקשה ופי' עפ"י מה שבי' הרמב"ן
ז"ל שכל איש צריך לעמול בפרנסה
שהרבה עשו כרשב"י ולא עלתה
בידן א"כ במה ניכר הכוונת בה'
יותר ממי שאין בוטח ואמר כי האין
בוטח משתדל בהסיבה שעושה
להפרנסה שיהי' עצהיו"ט שהוא בוטח
רק בהסיבה אבל מי שהוא בוטח בה'
הוא אינו משתדל בהסיבה שיהי'
עצהיו"ט כי אפי' אם יהי' לו להסיבה
כמה חסרונות מ"מ עיקר במחוננו בה'
שנאמר וברכך ד' בכל אשר תעשה
א"כ אין נ"מ לו בהסיבה מה יהי'
כן אמר המדרש על יוסף זה יוסף
שאמר לשר המשקים כי אם זכרתני
וכו' ולא פנה כי בדעתו כי הסיבה
הוא כוב שמצרים קרוים כוב רהב
אך במת בד' ודפחית עכ"ל :

שם

אמרות מהורות מאדומ"ר הר"ר
ש"ב זי"ע מפרשיסחא
זקוקלה"ה אשר העתיק לי ש"ב
הרה"ג הג' כו' נזר הרבנים
כשית מויה צבי יחזקאל
מיכלזאתן שליט"א האבד"ק
פלונסק כעת בועד הרבנים
לעדת ווארשא.

רבע) כס' רמזי אש' שעל התב"א
דף ו' ע"ב וז"ל הקדוש
מו"ר הר"ר בונם מפרשיסחא וצ"ל
אמר שהעולם נברא בתורה שהיא
עולם הטבע וע"י שדרך התורה היא
פעם ממים מדרך התורה לש"ש כנון
מ"נ דוחה שבת או ב"ד מכין ועונשין
שלא מן הדין גולר מזה נס יוצא
מדרך הטבע עכ"ל :

רענ) שם בדף י"ט ע"א וז"ל כמו
שמעתי בשם הרב
הקדוש מפרשיסחא וצ"ל שהשי"ת
אומר כי מן השמים דברתי עמכם
כמו שאנו מדברים בלשון אשכנז פון
אללע הימלען דברתי עמכם פי'
שהנתי העליונים ודברתי עמכם ואנו
אומרים כדונמנו מן המצר שאנו
מניחים כל הצרות וקראנו עיקר
שיהי' השם שלם שנאמר ענני במרחב
יה שיהי' השם שלם ודפחית עכ"ל :

רעד) שם בדף ל"ח ע"א וז"ל כמו
שמעתי בשם הרב
הקדוש רר"ב מפרשיסחא וצ"ל תורת
ה' תמימה פי' כמו שנאמר ד"מ כמו
שהי' בימיהם ענלות ובלשון אשכנז
(בראדער בוידען) שלא היה בענלה
שום נקב משהו ואם נאבד בה אפי'
דבר קטן נמצאת בה ולא נחסר בה
שום דבר כן התורה אם איש א'

שיח שרפי קודש

רעו) שם דף ס"ג ע"א וז"ל שמעתי בשם הקדוש מפרשיסחא וצ"ל סוד ה' ליריאו אעפ"י שעושים בהצנע ובסוד מ"מ בריתו של הש"ת להודיעם עלי תבל ואיכא קידוש השם עכ"ל:

רעת) ב"ס' רמזי אש שעל אליהו וזמא בדף ב' ע"ב וז"ל וכמו שפי' הקדוש מפרשיסחא וצ"ל ולא ירע לבבך בתתך לו שלא תתן צדקה מחמת רחמנות לבבך כי בגלל זה יברכך ד', ובוזה תי' קושי' התוס' בחולין רבא אכפי' לר' נתן בר אמי ואפי' מיניה ד' מאות וזו לצדקה והקשו בתוס' הא הוי מ"ע שמתן שכרה בצידה ואין ב"ד של מטה מוזהרין עליהן ולפי הנ"ל א"ש שמתן שכר זוכתוב בתורה לא קאי רק על מי שנתן צדקה כהנ"ל כמ"ש סמוך ל"י ולא ירע לבבך ולא שייך כאן בכפי' של רבא על הצדקה עכ"ל:

רעט) ש"ס בדף ד' וז"ל שמעתי בשם הקדוש מפרשיסחא וצ"ל שהי' בעיר א' עני נכבד ונתן לו נדבה הגונה ובעת שנשע מאתו נתן לו שוב נדבה הגונה ושאל לו העני הנ"ל מה זאת שנתן לו פעם שנית והשיב לו משום שקודם נתן לו בדרך רחמנות המוסבע בלב אהב"י שמי שהוא אכורי הוא מ"ע"ר ועתה נתן לו מצד ציווי הש"ת עכ"ל:

רפ) ש"ס בדף ח' וז"ל והרב הקדוש מפרשיסחא אמר על הנוסח זמירות של ש"ק ויזכו לראות בנימ ובני בנימ עוסקים בתורה כי הנה יש רשעים שיש להם בנימ עוסקים בתורה אבל הם כקוץ בעיניהם שאינם יכולים לראות התורה שהם חפצים בנימ פורקי עול ולהכי אמר בהוסר ויזכו שיכלו לראות שיעשו תשובה ויהי' להם נחת רוח מהם עכ"ל:

רפא) ש"ס בדף י' ע"א וז"ל כענין שפי' הרב הקדוש מוהרש"ב מפרשיסחא וצ"ל כי יתרו עה"פ אם שמוע תשמעו ושמרתם וכו' אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל ופי' רש"י ז"ל לא פחות ולא יותר ואח"כ כתיב ויבא משה ויקרא לזקני ישראל וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ה' ופי' בד"ס כי נכיר אחד מפורסם רצח להתקשר עצמו עם עניה אחת בזה טובים ורצה לדעת אם האשה היא משכלת לידע גודל עשירותו מצד עצמה ואמר להשדכן עליך אני יודע שאתה משיג קצת גודל עשירותי אבל אין רצוני שתאמר לה כ"כ גדולתי שהוא רב בכדי שאדע אם לבבך פונה לאהבתי ממ"ש לכן תאמר להיפך שאתן לה רק מעט כיון שהשדכן שמע ציווי הנכיר ה' ירא שבשכיל מעט הדברים שאמר הנכיר לא תתרגז לו או עלה בדעתו ואמר להכלה אני יודע טובתך אם תזכה להשתדך עם נכיר זה רק שאני מוכרח לקיים דבריו של הנכיר הנ"ל שלא להניד לך יותר עי' התבוננה מעצמה בדעתה מדברים הקצרים של השדכן גדלות הנכיר ונתרצה לו להתחבר אתו והנמשל הוא כמו שמביא התדב"א ומראה לו כל החופות שלו שהי' הקב"ה סגלה למשה הרבה מגדולתו ולהכלה שלח שתעשה לו חופה קטנה כדי שידע עבדי ובני ביתי שאני אוהב אתה אהבה גמורה פי' שיראו שבדברים הקצרים נתרצה להשתדך עמו ויראו שבדין אני אוהב אתה גמורה מפני שהיא משכלת מכל התבולות כן הי' ד"ס עם ישראל שהי' הש"ת אומר, לא פחות ולא יותר" כיון ששמע השדכן משה כך שצוה הקב"ה לאמר דברים קצרים היה ירא שלא ירצו ישראל להתקשר ועולה

שיח שרפי קודש

מג 85

כאחד הנבלים ואנשי בלעל לם לא ה' חושש להשיב להם תשובה נכונה בדברי נחומים, רק אמר להם, ואתם מחצפים תחרישון ולא תדברו שום דבר, כי גם אויל מחריש לחכם יחשב ודו"ק עכ"ל הכתי :

(רפד) כ' בס' דבש וחלב פ' אומר, אל תפנו אל האבת ואל הידעונים, א"ל ע"ד מוסר אף דעיקר בעבודת ה' הוא הרצון, ואמנם לא יעמוד בו ויספיק עצמו בזה לבד ורק לא ישקום האיש עד שיבא לתכלית הנרצה, ומכ"ש שכל יתפאר האדם א"ע ויתברך בלבבו לאמר שכבר הגיע ועלה על סולם מדע השלימות וזשה בקצור אל תפנו אל האבת לשון רצון, כמו ולא אבא ה"א וגו', ואל הידעני שכבר הגיע למעלת הידיעה האמתית וכמ"ש בס' חוה"ל דתכלית הידיעה הוא שידע שלא ידע (מהה"ק מהר"ש בונם מפרשיסחא, זצ"ל) :

(רפה) בס' דבש וחלב דף ק"ס ע"ב, הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו, ולכאורה הול"ל הנמצא איש אשר רוח אלקים בו כזה, ושמעתי בשם הה"ק בעל קול שמתה ז"ל דודאי הן כבר שמענו מאנשים שרוח אלקים נוססה בם כמו חנוך נח אברהם יצחק ויעקב וכדומה אבל רק בתמימי דרך המתבודדים רק בעבודת הש"י לבד, ואין עסק להם עם הבריות הן במסחר או במלאכה, משא"כ יוסף הצדיק שהי' פקיד בבית פוטיפר ומושל בכל אשר לו הן בבית הן בשדה ויודע ומכיר בלשונות שונות ועם כל זה רוח אלקים בו זה לא שמענו ולא ראינו וזה הנמצא כזה, איש אשר רוח אלקים בו עכ"ל :

(רפו) כ' בס' עונג חיים לשבת דף ה' ע"א בשם הה"ק הר"ב מפרשיסחא

ועלה בדעתו כהנ"ל לכן כתיב ויקרא משה וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ד' למשה שלא ידבר יותר ועי"ז התבוננו ישראל מעצמם גדלות ה' עכ"ל :

(רפב) שם בדרך ל"ב ע"ב וז"ל כמו ששמעתי בשם הקדוש רש"י זצ"ל וירוממך לרשת ארץ שצריך התרוממות בנפשנו שנביא לחשק לרשת ארץ שבאם אנו מלוכלכים בתאוות אין הארץ נאה לנו אבל (או כשנתרום הי' באו לך) שנהי' אנו נאים לארץ והארץ יהי' נאה לנו עכ"ל :

ע"כ מס' רמיו אש, מה שהעתיק תלמידי החריף ובקי מ' יהושע מרדכי נ"י צאקרקארין מפה.

(רפג) ראי' בכת"י מתי' ישיש ז"ל בשם הה"ק הרבי ר' בונם זצ"ל וז"ל, בפ' בשלח ויצעקו ב"י אל ה' ויאמרו המבלי אין קברים במצרים וכו' ויאמר משה וכו' ה' ילחם לכם ואתם תחרישון, והכ' הזה אומר דרשוני הלא מתחלה משמע שהתפללו לר', בדרך תפלה שיושיע אותם, ובסוף משמע בפסוק שלאחריו שכוונתם הי' לריב עם משה כשאר תלונות המבלי אין קברים, וא' הר"ב זי"ע שזאת ידוע שהי' בכ"י שני פנינים היינו הכשרים, והערב רב, על הכשרים נא' ויצעקו ב"י אל ד' בדרך תפלה, והערב רב באו לריב עם משה ואמרו המבלי אין קברים במצרים, והתשובה הי' ג"כ לכל א' מהכיתות, היינו ויאמר משה התיצבו וראו וכו' א' לבני ישראל ד' ילחם לכם, כי שמע ה' תפלתם, ואל הערב רב פנה עצמו משרע"ה אליהם ואמר, ואתם ר"ל כיון שאתם תדברו עתק

שיח שרפי קודש

אנשים אורחים מכובדים והביאו לו
כתב נשיאות מאה"ק עכ"ל:

מהנה"ק אדמו"ר מקאצק זי"ע.

(רפח) **שם** בס' רמזי אש" דף י"ג
ע"ב וז"ל כמו ששמעתי.

מפי אדמו"ר מקאצק זצ"ל שאמר
שאם אדם מתדבק עצמו בשכל התורה
יוכל ללמוד ממנו שיהי' איש יהודי
באמת עכ"ל:

(רפס) **שם** בדף ג"ב ע"א וז"ל וכמו
ששמעתי בשם אדמו"ר
מקאצק זצ"ל יגיע כפיך כי האכל
אבל לא יגיע מחשבותיך ומוחק
עכ"ל:

(רצ) **שם** בדף ס"ח ע"א וז"ל מה
ששמעתי בשם אדמו"ר
מקאצק זצ"ל שאמר אשרי העם יודעי
תרועה ותרועה פי' לשון שבר כמו
תרועם בשבט ברזל אבל לא עיי'
חמאים יהי' נשבר לבו אך השם באור
פניך יהלכון שהם קרושים ומי"ם
נשבר לבם בקרבם כמו המעשה
הנודע מרב סעדי' גאון שסינף א"ע
בגלגול שלג עכ"ל:

(רצא) **שם** בדף פ' ע"א וז"ל כפ"ט
ששמעתי בשם אדמו"ר
זצ"ל מקאצק פי' הפסוק אם תשיב
משבת רגליך פי' שבש"ק עכ"פ ינית
בעבודת הכורא שלא יהא רגליך
שלא יהא ברגילות כמו מצות אנשים
מלומדה עכ"ל:

(רצב) **שם** בדף פ"ג ע"ב וז"ל כמו
ששמעתי בשם הקדוש
מקאצק זצ"ל בכל דרכיך דעהו אפי'
לדבר עבירה שמבט ידיעת שמו של
ה' כמו שנאמר כי כי חשק ואפלטו
כי ידע שמי מזה התלהבות יפירוש
עצמו מדבר עבירה עכ"ל:

שם

מפרשיסחא ז"ל במדרש רבה בראשית
פ"ח בשעה שבא הקב"ה לבראות
את העולם חסד א' יברא וכו' ואמת
אמר אל יברא שכולו שקרים וכו'
שלום א' אל יברא שכולו קטטה מה
עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ
זכו' והק' הלא עדיין נשאר שלום
שאמר אל יברא, אכן י"ל דאחר
שהשליך האמת ארצה לא הי' שלום
יכול לקמרן דאם השקר מתנבר או
בעלי מחלוקת נראים כאוהבים ואין
קטטה בעולם עכ"ל:

(רפו) **כ'** אלי הרה"ח מ' יחזקאל
סופר מאפטא נ"י ששמע
מהנה"צ ר' פינשטי זצ"ל אבדי"ק פילץ
כי הה"ק הר"ר בונם זי"ע הי' פ"א
באיוה עיר הנודע לו שבא לשם הה"ק
האוהב ישראל ז"ל, והלך לשם לקבל
פניו, ובבואו לפרוודור א' לו המשרת
שהוא ישן, והי' עומד שם איוה מטה
שקורין דראנג ונטלו על ידו וכתפו
והלך על פתח ביתו הלך ושוב,
ושאלו אותו על זה והשיב שיש לו
ידיעה ברורה שהה"ק מאפטא הי'
באיוה פעם מלך ישראל ולכן הולך
על המשמר כאיש חיל לפני פתח
המלך; וזה מתאים למה שנשמע
מוקני עירנו שפ"א דיבר האוהב
ישראל עם אנ"ש וא' להם שהי'
כבר הרבה פעמים על זה העולם,
והי' פעם מלך, ופעם כה"ג, וסיפר
מעשיות מה שזוכר שהי' איש ירא
וחרד ותם בירושלים בימי ביהמ"ק
שהי' דרכו להביא קרבן (אפשר
אשם תלוי) בכ"פ, וזוכר עוד מה
שהוא ועוד פרחי כהונה עשו ממנו
קצת שחוק עם כל הסימנים, ואמר
גם שמו של האיש חרד הנ"ל, וגם
אמר שהי' בזמן התנאים תנא וכו'
וגאון בימי הגאונים, וכעת מה אני
רב קטן בעיר קטנה, (כן סיים הה"ק
אורי את דבריו) וכתוך כך באו

מרוכה באבות וזולדות וזשבותן
מדרכנן אך אם תקרי מחול לו אח"כ
יהי' שומר שבת מחללו ור' רנלי
חסידיו ישמור עכ"ל:

רצו) שם דף כ"ח ע"ב וז"ל כמו
בשמיני בשם הקדוש
מקאצק וצל"ה שאם האדם הולך
בדרך הישר אין חושב ומטריד את
מוחו במחשבות מו"מ רק עושה סיבה
להחיות את נפשו עכ"ל:

(ע"כ העתקת תלמידי הג"ל מ' יהושע
מרדכי ציקרקארין מס' רמזי אש).

רצח) ראי' בכת' מת"ח ישיש א'
שכ' בשם הגה"ק

מהרמ"ם מקאצק זי"ע, כנמ' ברכות
דף י"ד אמר עולא כל הקלא ק"ש
בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר
בעצמו אמר ר' חייא בר אבא א"ר
יוהנן כאילו הקריב עולה בלא מנחה
זובח בלא נסכים ושאל א' א"ר
החסידים יוצאין במה שהם קוראין
ק"ש בבוקר בלא תפילין הרי הוי
כמעיד ע"ש, והשיב הה"ק הג"ל
מקאצק כי לבאור' קשה אמאי קאמר
הנמ' אמר ר"ח בר אבא ולא קאמר
ר' חייא בר אבא אמר, אלא וודאי ר'
חייא בר אבא לא בא לאפליגי
אדעולא, רק בא לפרש דבריו שאימתי
הוא כאילו מעיד שקר ע"כ מפרש
שהוא כאילו הקריב עולה בלא מנחה
דחיינו שלא הקריב כלל המנחה, אבל
זה קי"ל שכאם הקריב המנחה
אפילו לאחר זמן יצא ויש לו תמיד
תשלומין וכן הוא הדין בק"ש שדווקא
באם לא הניח תפילין כל אותו היום
או הוי כאילו מעיד עדות שקר, אבל
באם שמניח תפילין באותו יום אפילו
אח"כ, בוודאי יוצא ואינו כמעיד
עדות שקר הלילה עכ"ל הכת' (וכן
ראיתי

רצו) שם בדף פ"ה ע"ב וז"ל כמו
בשמיני בשם אדמו"ר
מקאצק וצל"ה אם תסיר שיקוצך מפני
יש תנוד שהענין תנועות שהאדם
עושה בשעת התפלה לפי שמורדים
אותו מחשבות שאינם נאים לכן הוא
מתחזק כנגדם ועושה תנועות אבל אם
תסיר שיקוצך אם תסיר טינוף
ממחשבותיך לא תצטרך לנוד את גופי
עכ"ל:

רצו) שם דף צ"ב ע"א וז"ל שמעתי
בשם אדמו"ר הקדוש
מקאצק וצל"ה שאמר שאם יש גדולי
ארץ בתורה המה מסייעים לאותם
שעוסקים בעבודה ושהם עוזרים זה
את זה ובאם הלילה נחסר האחד גם
השני יחסר עכ"ל:

רצח) שם בס' רמזי אש שעל
אליהו זומא בדף ד'
ע"א וז"ל שמעתי בשם אדמו"ר הקדוש
מקאצק וצל"ה שאמר שכמה פעמים
מצינו בנמרא על קושי' חמורה מרא
דאברהם שהי' צריך צד שכנגדו
לחזור מדבריו מפניו כמו שמצינו
במדרש רבה פ' לך בתחילתו על
אאע"ה משל לא' שהי' עובר ממקום
למקום מצא בירה דולקת אמר תאמר
שהבירה הזאת בלא מנהיג וכו' כן
אמר אברהם עד שנגלה אליו השי"ת
ואמר לו אני בעל העולם והוא קושי'
ראשונה וחמורה למי שבא להכיר
מציאות ה' לכן כל קושי' חמורה אנו
צריכים לכנות בשם אברהם עכ"ל:

רצו) שם בדף ז' ע"א וז"ל וקעין
זה שמעתי בשם ד"ר
רמ"ם ז"ל מקאצק על מאמר חז"ל
השומר שבת כהלכתו אפי' עובר ע"ז
כדור אנוש מוחלין לו שנאמר וכו'
אל תקרי מחללו אלא מחול לו
שהאדם שהוא מלא פשעים א"א לו
לשמור השבת כהלכתו מחמת שהוא

שיח שרפי קורש

וי'ע שא' לכאורה קשה למה בלעם לא נייר א'ע כיון שהגיד מוכח ישראל באחרית הימים, ותי' דהענין הוא ע'ד חו'ל באבות תלמידות של בלעם הרשע המה גאים, ומפני נאותו לא נייר א'ע, כי גר הוא כלשון מגר גריר, היינו שהוא מפל, ובלעם חפץ להיות עיקר וראש ולא לגר אחר ישראל:

ש) שמעתי בילדותי בלומדי בשיבת אדמור הנה"ק ר' זאב נחום אבד"ק בייאלא דליטא וצ"ל שאמר בשם מחותנו הנה"ק מדרס"ט וצ"ל מקצק שא' בוח'ל אל תאמר לכשאפנה אשנה, שטא לא תפנה היינו טאמיר נויל טען אין הימעל זאלסט לערנין מתוך לא תפנה דיק עכ"ל והוסיף לאמור כי יסמך מהנה"ק בעל קדושת לוי ז"ל שא' פ"א בטוצאי יוה"כ לא' מאנ"ש הנני יודע מה התפללת ביוה"כ הוה ושאלו יורגי רבינו מה? והשיבו הק"ל הנה בתפלת מעריב וכל גורי התפללת להשי"ת היות שנצרך לך אלף רז"כ לשנה, והשי"ת מוסיף לך במשך השנה הריות אלף רז"כ, לאחדים, אבל עי"ז יש לך מידות הש"י בתחילת השנה כל האלף רז"כ ריות בבת אחת, ומטילא תשב כל השנה על התו"ע, שוב ביה"כ בשחרית חשבת, הנה זה לא מוב, כי באם יהי' לך האלף רז"כ בבה אחת, תעשה מהם מסתר חדש גזול, ושוב תמרד, ע"כ התפללת שיהיו הש"י לך בכל חצי שנה הי' מאות רז"כ, ובנעילה שוב יראת ממדרות שנים עי"ז תעשה עסקים חדשים, לכן התפללת שיוסיף לך הש"י בכל רבע שנה סך ר"ן רז"כ, אבל בסיום השיבו, ווער דארף דיין תורה ותפלה מען דארף דיין קאפערורייעגיט

מת

ראיתי בשו"ת דברי יעקב סי' ל"א שכ' כשרואה שיאחר זמן הק"ש ותפלת שחרית יקרא ק"ש תיכף גם בלא תפילין, ואין חשש משום עדות שקר או מה שאחז"ל כאילו הקריב זבח בלא נסכים אלא אם אינו מניח תפילין כלל, כי בזמן ההוא הי' מולולין בהנחת תפילין ולא החזיקו בה אלא יחידים בדור ועתו"ס שבת גבי אלישע בעל כנפים, אבל במניח תפילין אח"כ לית לן בה כדקיי"ל מקריב אדם זבחו היום ונסכיו לאחר עשרה ימים ע"ש, וכשו"ת שואל ומשיב מהר"ב ח"ג סי' ע"ב, אבל לא דיין דבריו הה"ק מקצק וי'ע מהא דאחז"ל אמר ר"ח בר אבא, ולא ר"ח בר אבא אמר כנ"ל, שוב ראיתי בס' אספת חכמים אות ג' שכ' חז"ל דבר א' שמעתי בשם הרב הצדיק וכו' רמ"ט וצ"ל מקצק להצדיק המאחרים להתפלל, וקוראים ק"ש בזמנה בלא תפילין, דאיתא ברכות אמר עולא כל הקורא ק"ש וכו' והנה הרמב"ם ז"ל בה' תפילין הביא רק את המעם כאלו הקריב תודה בלא נסכים, וקשה דמדוע השמיט הרמב"ם את המעם השני, כאלו מעיד עדות שקר בעצמו? הרי לכאור' אין נפ"ט בין שני המעמים הללו, והוכיח הגאון הק' הג"ל דהקורא ק"ש בלא תפילין קיים באמת מצות ק"ש בזמנה ורק לא השלימה בשלימותה כל זמן שלא הניח תפילין וכמו הקרבת התודה בלא נסכים שחסרו רק הנסכים שהם גמר המצוה והשלמתה ואם רק אח"כ הביא את הנסכים יצא וד"ל עכ"ל שמעתי שאמר הרה"צ ר' יחיאל שליט"א ממארגא בן הה"ק בעל אמרי נועם מדויקוב וצללה"ה שדבר הג"ל הוא תשובת הרא"ש ז"ל:

רצט) שמעתי בשם הה"ק מקצק

חייב הטאת ולב'נ הוי הציצית משאוי
ולא שמר את השבת עכ"ל :
שב) שם כדף ל"ח וו"ל והנה הרב
הקדוש מנור וצ"ל פ"י
הירושלמי אמנות זה ס' זרעים
שמאמין בחי העולמים וזורע פ"י
אע"פ שהוא זורע ועושה דברים
מבעיים מ"מ מאמין שהכל לריק אם
לא רצונו של הקב"ה בזה שהוא
העיקר רק שהוא כדרך הלבשה
בוריעה וחוא אוצרו ואוצר מה
שמשמין בתוכה התבואה והיא
הלבשה לתבואה ומעלה היא באם
איש מאמין באמונה זו כל מו"מ
הוא באמונה שמאמין שהעיקר הוא
רצון ה' שיפרנס אותו ורק שצריך
לעשות רצון ה' שיתייגע א"ע קצת
לפרנסה ומה שעוסק במו"מ הוא
אוצרו פ"י כמו הצנצנת וצריך לעמול
מפני שכן רצון הש"ת כמש"כ בכל
אשר תעשה ומצוה בלא דחילו
ורחימו לא פורחת לעילא א"כ צריך
כל איש לעשות מו"מ ביראה עכ"ל :

שנ) שם כדף מ' ע"א וו"ל בשם
אדמו"ר הרב הקדוש
מנור וצ"ל כי אע"פ שבוה"ק נאמר
שאין מועיל תשובה לענין הידוע
מוציא ו"ל אבל עתה בודאי מועיל
תשובה משום שהמעם שאין מועיל
תשובה מפני שהחטא פוגם כמות
שהורע יוצאת ממנו ותשובה מניע עד
הבינה והפגם ה"י בחכמה אבל עתה
אחר ת"ר שכתב בוה"ק שמתפתחין
תרעי דחכמתא יוכל התשובה להניע
עד חכמה שפגם בו ונקל לעשות
תשובה מהעון הנ"ל ר"ל עכ"ל :

שד) שם כדף נ"ז ע"א וו"ל כפי
ששמעת' ממורי אדמו"ר
מנור וצל"ה שאע"פ שנאמר בוה"ק
פ' נשא בשסוק ומבן חמשים שנה
ישוב מצבא העבודה שהסימות
והתלהבות

מה כנ"ל וכאופן זה פ"י הה"ק
מהר"ם מקאצק ו"ל צדיקים אע"פ
שיש להם לתלות במעשיהם הטובים,
אינם מבקשים אלא מתנ"ח (ברש"י
כפ' ואתחנן) היינו צדיקים יש להם
לתלות שיעשו מע"מ, וכחול בסוטה
ד"ר דמשרעיה- רצה לכנוס לא"י
לקיים מצות התלויה בארץ, עכ"ל
אינם מבקשים אלא מתנ"ח, כי יכולים
להשיב להם כמרום ווער דארץ דען
דיינע מעש"מ (א"ה ע"ד אם יצדק
מה יתן לך) :

מתנה"ק אדמו"ר מנור ז"ע בעל ח"י הר"ם.

שא) כ' בס' רמ"י אש דף ט"ז ע"ב
וו"ל שמעתי מאדמו"ר מנור
צ"ל פ"י הפסוק בשוא גליו אתה
תשכחם אע"פ שגל הים רואה בכל
פעם שרצונו אינו מתקיים כי רצונו
לשמוך את העולם אך מאמר ה' עד
מה תבא יעכבהו ואיתא במדרש
שהוא מנסה עצמו כל שעה ושעה
שמה יחזור ה' מגורתו בן האדם
אע"פ שהוא מנסה עצמו כל שעה
ושעה שמה יחזור ה' רוצה שבכל
יום יום שהוא מקשר עצמו לעבוד
להשם ולא לילך אחר ההבל ויצה"ר
מתגבר עליו מ"מ אל יפנה אל זה
אלא שיהי' מתגבר ולקשר עצמו
מחדש כמו גלי הים ואם עושים כזה
ע"ז נאמר אתה תשכחם עכ"ל :

שם) כדף כ"ב ע"א וו"ל או כמו
שיישב הקושי הנ"ל והיא קושיה
הפנים יפות עה"ת דא"ך שמה אברהם
אבינו את השבת הא ב"נ ששבת
חייב שיהא אדמו"ר מנור וצ"ל
שבארבע כנפות אם הציצית פסולין
פניו משאוי ואם יוצא בהם לר"ת

שיח שרפי קודש

(ש) **שם** בס' רמזי אש ד"ג ע"ב כמש"כ אדמו"ר מגור וצ"ל בפ' סומך ד' וכו' פ' שהשם אפי' אדם -מישראל עובר עבירה חלילה הוא שוכן בכיכול בו ועוזר לו שלא יפול לגמרי כדי שיוכל לזקוף א"ע אח"כ ויעשה תשובה:

(שיא) **כ'** בס' דבש וחלב פ' תצות שמעתי מפה קדוש אדמו"ר בעל שו"ת הרי"ם ז"ע שא' לי בזה"ל מעולם צ"ע לי אמשחול' (גדרים ח') כיון דאי בעי פטר נפשי' בק"ש שחרית וערבית וקיים בזה מצות והגית בו וגו' ולא ימוש וגו' ע"ש, וקשה והרי בכ"מ מצינו דחול' ה' מהמירין ודורשין ומוסיפין יותר מכפי הנראה מפשטא וכאן הוא להיפך דורשין וגורעין מכפי הנראה מהכתוב והגית בו יומם ולילה וגו' וכן לא ימוש ספר התורה הזה מפ"ך דאין המקרא יוצא מידי פשוטו ומספקין א"ע רק בק"ש שחרית וערבית, וי"ל בכוונתם בק"ש שחרית וערבית ר"ל דבקבלת עמ"ש בשחרית וכן בערבית לבד יש לנו די והותר לעבוד בו עבודת עבודה כל היום וכל הלילה בלי הפסק רגע א' ולקיים ב"י מצות לא ימוש וגו' וכן והגית בו יומם ולילה ודפח"ה:

(שיב) **כ'** אלי החו"ב מ' שלמה ענגילטאן נ"י מקלאדווי, ראיתי ברשימת החסיד ר' זלמן סטריקאווסקי בזה"ל, בעיוה"כ שנת תרס"ג הייתי אצל אדמו"ר הנה"ק רי"ם מנאסטינין ו"ל והי' סברך, אשר יצר' בקול (כסנהנו תמיד לכרך בקול כדי לענות אמן על ברכותיו) ואחר נמרו הברכה אמר בזה"ל כל ימי כאשר אני אומר ברכה הוה הנני מעיין למה לא נאמר בשום ברכת מהברכות, תיבת בחכמה, כי אם בברכת אשר יצר, והגית ראשו על

והתלהבות לעבוד השם יצא ממנו מ"מ אם עושה תשובה מפני הברית שפנים בנערותו ע"י תשובה בוקנותו הוא חיל בלע ויקאנו והוא ע"י חמימות שמוציא מהעבירות יש לו חמימות בוקנותו לעבוד ה' עכ"ל:

(שה) **שם** דף ע"ו ע"ב וז"ל כמו ששמעתי בשם אדמו"ר וצ"ל מגור שענין י"ש הוא כמו שפי' רש"י ו"ל בחומש שהשמים לחים היו ונקרשו בשני מנערת הקב"ה כמו איש שמשחומם ומתבהל מפני נערת המאיים עליו והשמים עדיין הם קרושים בפחדותם מאז והשמים לא ראו יראה מן האחרים רק מעצמם היו יראים מ' עכ"ל:

(שו) **שם** בדף צ"ה ע"א וז"ל ששמעתי מאדמו"ר הרב מגור וצ"ל שצריך האדם להכין את עצמו למסור נפשו לקה"ש כמו שאמר ר"ע בברכות ס"א ע"ב בכל יום ויום הייתי מצפה מתו תבוא לירי הדבר ואקיימנה עכ"ל:

(שו) **שם** בדף ט' ע"ב וז"ל וכוונתי ששמעתי מאדמו"ר מגור וצ"ל שכל מעשיך יהיו לשם שמים שכל ימיו של האדם צריך לייגע א"ע שיהי' יודע בבירור בלי רמאות מה שהיא לש"ש ועדיין אין עושה לש"ש וכו' עכ"ל:

(שה) **שם** דף כ"א ע"ב וז"ל וכמו ששמעתי בשם אדמו"ר מגור וצ"ל כי בכל דבר מה שיש תענוג יותר ממנו הוא שיש לו ניצוץ החיוני מה שמח' אותו יותר עכ"ל:

(שמ) **שם** דף ל"א ע"ב וז"ל כמו שכל' בשם אדמו"ר מגור וצ"ל שכל דבר שיש בו ערכות וכן יש בו ניצוץ אלקי דבר יקר שהצדיק מעלה אותו מאכל לשרשו עכ"ל:

מאדמו"ר הנה"ק מאלכסנדר
ויע' הרה"ח זצלה"ה.

שיג) ב' בס' רמזי אש דף י"ח ע"א
ו"ל שמעתי מאדמו"ר
מאלכסנדר זצ"ל שהצנע לכת נקוד
הנזן בציירי' ופת"ח תחת העין
שהצדיק בעצמו מוצנע ממנו שעשה
דבר טוב כמו שראה מרבתי עכ"ל:

שיד) ש"ס דף נ"ג ע"ב ו"ל כפי מה
ששמעתי בשם אדמו"ר
הכהן מאלכסנדר זצוק"ל שמצות
סוכה היא סגולה שלא יבא היצה"ר
עוד הפעם אחר התשובה וזכר לדבר
שיעקב אחר שהלך עשו ממנו עשה
סוכות שיפטר מן העשו לגמרי עכ"ל:
שמו) ש"ס בס' רמזי אש שעל אליהו
וזמא דף ל' ע"א ו"ל
וכמו ששמעתי בשם הקדוש מאלכסנדר
זצ"ל שענין ימים הנוראים הוא
בתשובה וסוכות הוא מחיצה כדי
שלא יכנסו לחטוא כי כשקבלנו מקצת
קדושה בימים הנוראים או ס"ט רצה
להתערב בהם אז פועל הסוכה עם
מחצותי' שאין לו רשות לכנס לשם
להתעולל כדמעיקרא עכ"ל:

גם אלה הוספות לשש"ק ח"ש
אשר שלח לי ידי"ג ש"ב הרה"צ
נזר הרבנים כו' כו' קש"ת
מוה"ר צבי יחזקאל מיכלאוהן
שליטא האבד"ק פלונסק וכעת
בועד הרבנים לעדת ווארשא.

שמו) בש"ס הרה"ק הרמ"מ מקאצק
זצלה"ה, במשנה יומא
פ"ב מ"א בראשונה כל מי שרוצה
לתרום את המזבח תורם כו' ואם
הי' שניהם שוין המזמנה אמר להם
וצביעו

ידו ועיין, ואח"כ עמד על רגליו ואמר,
שמעתי מהרה"ק זצ"ל מגור שאמר על
שלחנו כי חלק ד' עמו, ואח"כ ישב
על כסאו ואמר—לא הבנתי כוונת
הרב ז"ל בזה, אחר הסעודה שאלתי
לבנו ר' אברהם מרדכי ז"ל שיפרש
לי כוונת הרבי ואמר לי כי כוונתו
הקי' היתה עי' דאיתא בגמ' הק' ששה
מעלות באדם, שלשה כמלאכים
ושלשה כבהמות וכו' והנה אם חלק
הנשמי שוה לחלק הרוחני ואת זה
לעומת זה עשה בוראינו ית"ש ישראל
האדם באמצע כי אין כח ברוחני
יותר מהנשמי, אי לזאת א' הרב
זצ"ל כי חלק ד' מי' כאשר יקח
האדם חלק הנשמי לחלק ד' הוא
הרוחני, אזי ראוי להקרא עמו, ובזה
יתורץ לי תיבת בחכמה כי באמת
לכל היצורים אשר יצר בוראינו ית'
לא הי' צריך לחכמה גדולה כמו
ליצירת אדם, כי האדם מצד גשמיותו
הוא גרוע מכל הנבראים גם מחיות
הדורסות כי האדם מצד גשמיותו
ראוי אף לדרוס את חבירו ולאכלו
משא"כ בחיות הדורסות, גם לכל
הנבראים יש גבול לכל התאוות
ולאדם אין גבול, ומצד רוחניותו
הוא גדול מכל הנבראים אף מן
המלאכים כמאמר ז"ל, ולקח בוראינו
ית' שני הפכים כאלו ועשה מהן
חמיבה אחת שאי אפשר לעשות
מצוה כי אם בהשתמשות הגשמי,
ולזה נא' בחכמה דהיינו וברא בו
נקבים נקבים כלי מלא רפש וצואה
וגלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם
יפתח, אי אפשר להתקיים ולעמוד
לפניך, לפניך דייקא שלהרוחניות
לא יהי' קיום כי אם בהגשמי,
עכ"ל הטהור מלה במלה—ע"כ דברי
הכותב:

שיח שרפי קודש

ידום, רק שבעת צרה עוד חי' סגנון ומזמר, וכששמע הרבי מקצק דבר זה הפליג אותו מאוד ואמר כי היטב אשר דיבר :

שיט) ראיתי בכת"י שארית יוסף מהרה"ג ר' יוסף

אבד"ק שירלאווצי ז"ל, וז"ל שמעתי בשם הנה"ק הרר"ב זצ"ל מפשיסחא, יען שבבריות עולם אמרו מלאכי השרת מה אנוש כי תזכרנו, אמר להם הקב"ה שילד אשה ששמו אברהם שראוי העולם להתבראות בשבילו כמו שנאמר אלה תולדות שמים וארץ בהבראם אל תקרא בהבראם אלא באברהם (עיין ב"ר פ"ח פ"ב) ולכן כאשר נימול אברהם ובא להשלימות באו המלאכים לראותו ורצו להכירו ולידע מהותו ומבחוץ לא ראו רק שהכניס אורחים בכל מאודו ורצו לראות הפנימיות שלו כי ראוי לאיש כזה שכל העולם נברא בשבילו, והוא הסתיר עצמו מהם במעשיו שעשה הכל כאיש פשוט ולא יכלו לראות פנימיותו, ולכן שאלו אי' שרה אשתך כי איתא בזוה"ק דדכורא הוא מעלמא דאתכסא ונוקבא מעלמא דאתנליא, ולכן שאלו על אשתו כדי שעל ידה יוכלו להכיר מדרגת אברהם, ואמר הנה באוהל פירש"י ז"ל צנועה היא, וז"ל שגם על ידה לא תוכלו להכיר שום דבר, עכ"ל :

שכ) ע"ד כתב שם בזה"ל שמעתי מאדומ"ר בעל חי' הר"ם זצ"ל דבר נכון בדרכי העבודה וכתוב סוד מרע ועשה טוב, ור"ל שמקודם צריך להשליך ממנו הרע היינו העולם הזה ואח"כ יקרב עצמו למוב כדי שלא יהי' כסובל ושוין בידו ובאמת דרך זה קשה מאוד להמתין עם עשה טוב עד שידחה הרע מכל וכל יען שהוא מלחמת כבוד

הצביעו בו' מעשה שהיו שניהם שווין, ורצון ועולין בכבש ודחף אחד מהן את חברו בו', לכאורה נראה בדורות האחרונים חי' יותר מסירת הנפש לעבודה עד שבאו לידי סכנה, וכי אכשר דר, והשיב שבאמת בדורות הקודמין היו במעלה יותר שלא הי' ג"מ להם כ"כ שדוקא הוא יעשה העבודה, ובלבד שעבודה יהי' נעשים ורצון העליון ית' יהי' נשלם, לו גם ע"י חברו, אבל בדורות אח"כ רצו כ"א אשר דוקא הגא יעשה העבודה ולא אחר, ודפ"ח :

שיו) בשם החי' הר"ם ז"ל מנור שאמר בצחות, כי בהיות מעשה בושתי, בא אחד לביהמ"ד ושאלו אותו מה נשמע חדשות בשוק וסיפר להם המאורע בחצר המלך עם הפסק שיצא על ושת, והשיב השומע בזה"ל, האק מיר נישט אין קאפ אריין מיט דיינע שמוותים, אבל אח"כ כשנעשה הנם ע"י מרדכי ואסתר עם מפלות המן אז נתברר מראש למפרע, אז עם האם ויך אללעס גיטלייפט' והי' שייכות אחד מתחילה ועד סוף והי' רפואה קודם למכה וכן יהי' לעתיד במהרה בימינו אמן :

שיח) שמעתי מרב גדול אחד, כי פ"א בבוא הרב החסיד המפורסם ר' ליפמאן ז"ל מראדאמסק לחצרות קרשו של רבו הנה"ק מהר"ם מקאצק ושאל אותו הרבי מקאצק אם הוא יודע איזה דברי תורה מחמיו הנה"ק הר"ש מראדאמסק בעל תפארת שלמה, והשיב שהוא יודע, ודרש הרבי מקאצק שיגיד לו והגיד לו כי הותנו אמי, באהרן הכהן כתיב בפ' שמיני וידום אהרן אבל ברוחמעי"ה איו ווייטער גינאנגען כמו שנאמר למען יומרך כבוד ולא ידום נישט בלויס

שיח שרפי קודש

אדמו"ר בקראשניעווין ששמע מכ"ק אביו וקני הגה"ק רשכבה"ג ר"ח וצ"ל: שכתב) או פ"א בא איש א' לפני הגה"ק הרבי מרן מוהרש"ב וצ"ל מפרשיסחא אם לעשות ניתוח אפעראציע, וענה הרבי וצ"ל החותך חיים לכל חי, מען שנייט א שטיק מוט מען לעבען ונתקיים מאמר הצדיק והדר לבריאותו עכ"ל ודפח"ח: שכתב) בו פ"א בא איש א' לפני כ"ק הגה"ק מרן הרבי מפרשיסחא בשאלה אם להעתיק דירתו לעיר אחרת וגמנם הה"ק הנ"ל והאיש הנ"ל הפציר בו שישכים לדבריו וענה כי דמצינו בחז"ל מאן דביש ל' בהאי מתא ילך למתא אחריתא, וענה הרה"ק מפרשיסחא וצ"ל ער וועט גייען, דארמען' וועט ער ווען עס איזט נאך ערערע עכל"ק ודפח"ח:

(גשלה לי מהחוי"ב בנש"ק פרי צדיק כמר ישראל מנשה לערמאן הי"ו מקראשניעווין בן הגה"צ מרן רש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר בקראשניעווין).

סיפר לי כ"ק אחי הגה"ק מרן רש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר מקראשניעווין ששמע מפכ"ק אביו הגה"ק רשכבה"ג אדמו"ר ר"ח וצ"ל כי כ"ק הגה"ק הרבי מקאצק וצ"ל אמר על הפסוק בשלחנו הסהור בש"ק:

שכד) א) ואל"ה המשפטים אשר תשים לפניכם דאס איז דיא תורה וואס איך גיב ענק עכל"ק ודפח"ח: שכתב) בו חכמ' עדיף מנביא אמר כ"ק הגה"ק מקאצק, דאס קלינקייט איזט א נביאות' עכל"ק ודפח"ח: ישע"י לערמאן, נשלח

בבדה להסיר ממנו הרע בלא העשה טוב ובע"ז מוכרח האדם לקיים מקודם הטוב ובוזה נדחה ממילא הרע וכולו האי ואולי:

שנא) וכו' פינות הבית, בהר הבית דף כ"ח ע"ב וז"ל ומסופר כי פ"א בס"ו בשבט בהיות הגביר הירש ליב קאצקער בצל קורת הגה"ק מהרש"ט מקאצק, צוה להושיט לו דג מלוח, בתורת כיבוד והוציא את הרוינין מתוכו ונתן לו באמרו בזה"ל הירש ליב עס-רוינין (את רוינין) והשומעים זאת לא ידעו פתרון דבריו אלה, עד לפני חג הסוכות בשנה ההוא בעת הסלחמה הנוראה שלא הי' באפשרי להשיג אתרוגים מדינתנו שהי' מצוינה בניסוחת הי' הירש ליב בחז"ל ועלה בידו להשיג אתרוג יפה מאד והביאו בשלום להה"ק הנ"ל ואז אמרו כי אל זאת רמזו ד"ק, ובדרך אנב נלמד מדבריו הק' להתפלל על אתרוג הדר וכשר עוד מט"ו בשבט וכמ"ש בס' בני יששכר לח' שבט מ"ב רה"ל לאילן כו' עיי"ש

ע"כ מש"ב הרה"ג המפורסם בחיבוריו היקרים נור הרבנים כו' כקש"ת מוה"ר צבי יחזקאל מיכלזאהן האבד"ק פלונסק שליט"א וכעת בועד הרבנים לעדת ווארשא:

(א"ה זה גשלה לי מהאכרך החו"ב החסיד ר' משה יעקב שו"ב בקראשניעווין ששמע מכ"ק אדמו"ר הגה"צ מהרש"ב לערמאן שליט"א).

סיפר לי כ"ק אדמו"ר הגה"צ מרן מוהרש"ב לערמאן שליט"א

שיח שרפי קודש

94

בנש"ק בקש"ת מוהרש"ב לערמאן
שליט"א מרן מקראשניעוויץ יצ"ו
בנו של כ"ק אדמו"ר הנה"ק
רשכבה"ג ר"ח זצ"ל זי"ע
בעהמח"ס, נתיבות חיים, ומשנת
חיים, "שנות חיים", תורת
חיים, "פרי חיים", "צדקת חיים".

בס"ד, עזרתו" לפ"ק פה קראשניעוויץ
יצ"ו (פ' ווארשא).

דברים יקרים וד"ת ושיחות נפלאות
ונאות מה ששמעתי מפכ"ק
אבא מאיר הרב הגאון הקדוש
שה"ת צי"ע אור מסיר ונעלם
מזרסם בעולם בקש"ת מרן רבינו
חיים וצלה"ה זי"ע ועכ"ל אדמו"ר
מדאברין פלאצק ולבסוף ימיו תקע
אהלו לפה קראשניעוויץ ואה"ק נסתלק
לשמים א' לירח מכת תרע"א נבנ"ס,
(רמז לזה, טבת' בנמטריא, תקבר'
בשיבה', מנחה' ועיין בספר הקדוש
קרניים' עם הפירוש, דן ידיו',
ובעוד ספרים הקדושים. ואכט"ל)
בעהמח"ס, נתיבות חיים, "שנות
חיים", "משנת חיים", "צדקת חיים"
ועוד ועוד בן כ"ק אא"ו הגאון
הקדוש מאוה"ג רשכבה"ג מרן ר"א
זצ"ל אדמו"ר מפולאב שתקע אהלו
לרב אבד"ק וויסקום בעהמח"ס, דבר
אלי", "אזור אלי", "משנת אלי",
"מנחת אלי", "סערת אלי", "נפש
אלי", "תורת אלי", ושמ' נצחו
אראלים את המצוקים ואה"ק נשבה
ביום כ"ה סיון תרמ"ו לפ"ק נבנ"ס:
שלא) או **בראשית** ברא אלקים
את השמים
ואת הארץ בשעת שישיב בשלחנו
הטהור לפני קהל חסידיו אמר בשם
כ"ק ש"ב וסח' הנה"ק מרן אדמו"ר
מפרשיסחא הרבי מוהרש"ב וצוק"ל
בעל, קול שמחה' ועוד כי תכלית
הירוע שנדע שבראשית ברא אלקים
השמים

(נשלח לי מהח"ב פרי צדיק
כמר ישע' לערמאן ג"י
מקראשניעוויץ ששמע מאהו
הנה"צ רש"ב לערמאן שליט"א
אדמו"ר בקראשניעוויץ).

שכו) או בעת פטירת זו' הרבנית
הצדיקת ע"ה של
הנה"ק מסאכאטשאו בת הה"צ הק'
מקאצק אמר הנה"ק מסאכאטשאו
בוה"ל דער שוועהר זצ"ל פין קאצק
האט גיואנט דאס שטארבין איז נאהר
נישט מען גייט פין איין שטוב אין
דער אנדערער שטוב אין מען קלובט
ויך אויס אשעהנערע שטוב עכלה"ק
ודפח"ה:

שכו) גז פ"א תקע הבעל תוקע
בביה"מ של מרן
הקדוש מקאצק וצלה"ה בר"ה ודימה
בעיני הבעל תוקע שלא תקע תקיעה
אחת כראוי וצוה לתקוע תקיעה שנית
ואמר לו הרבי זצ"ל בוה"ל מען
מאהלם נישט איבער די תקיעה
עכלה"ק ודפח"ה:

שכה) גז פ"א בעת אמירת התורה
בשלחנו הטהור
אמר הרבי מקאצק וצלה"ה בוה"ל
האוינו השמים פארנעמטן הימלעש
עכלה"ק ודפח"ה:

שכט) דז פ"א אמר הרבי מקאצק
זצ"ל בוה"ל ואנשי
קודש תהיון לי מענטשליכקייט.
הייליג ואלט עמץ ויין:

של) דז פ"א אמר בוה"ל והי' עקב
תשמעון דער סוף וועט
דאך זיין או עמץ וועט מווען
צוהערען הערטם גלייכער באלד צו
עכלה"ק ודפח"ה:

(נשלח לי דברים יקרים טובים
ונפלאים מאת ה"ה כ"ק אדמו"ר
המאוה"ב בוצ"ק תו"פ עץ חיים

אין כי זאת היתרת שאדם חשוב יותר
מן הבהמה שהוא אצלו אין עכל'ק
ודפח'ה, והמב'י:

שלח) חז' שמעתי מאח' הנאון
פאר הדור

סבא קדישא כש' מוהרי"ם ז"ל רב
משערפץ (שכעת נתמלח ברבנות רב
אב"ד ניסי הוא נכדו הרב הנאון
הגדול המפורסם כש' ר' יהושע
העשל דוד גאלדשלאן שיהי' שומר

לי בשם מורו ורבו הגה"ק מרן
הרבי מקאצק זצ"ל על הפסו'
שמע בקולי איעצך יתרו דעך עיקר
איום אין דיא עצה צו ציהערען מיין
קול עכל'ק ודפח'ה והמב'י:

שלח) מן עורך סיפר לי הנ"ל שפ"א
הי' במשעכאנאוו, אצל

הגה"ק סבא קדישא זצ"ל בעל זכותא
דאברהם ועוד ס' בש"א א' ופתח א'
בקבוק פארטער אצל שלחנו הסהור
ושפך מעט לחוץ והי' נדמה בעיני
הרה"ק זצ"ל ששפך על המלבוש שלו
ותיכף הלך לחדר משלחנו הסהור
והחליף מלבוש אחר שיהי' נקי ועי'ו
יכולים ללמוד כל ת"ח שנמצא וכו'
פוק חזו וכו':

שמ) יז פ"א בא איש א' לכ"ק זקני
הגה"ק מרן רשכבה"ג

מפולאו זצ"ל בעל שו"ת דבר אלי'
אזור אלי' ועוד ס' עם פתקא קוויטעל
כנהוג ע"ד איזה בקשה ובתוך כך
כאשר הכיב בהפתקא הי' לו חידוש
גדול ואמר זקני זצ"ל תדע יקירי כי
הקוויטעל הי' במקום גדול וגבוה
ועשה חקירה ודרישה ע"ז עד שנתחודע
כי הקוויטעל הי' אצל כ"ק מרן הגה"ק
הרבי מסשעכאנאוו, זצ"ל וייע ועב'י
ומוה גוכל ללמוד עד כמה כח הרגשה
של צדיקי וקדושי וי"ע:

שמא) יאז פ"א הלך הרבי הקדוש
מרן ר' דוד מלעלוב

זצ"ל הסמוכה לפיעמקוב כבימים
הקדמונים

השמים והארץ ואח"כ נעסוק להלאה
עכל'ק ודפח'ה:

שלח) בז אלה תולדות נח את שם
חם ויפת, אמר בשם

הגה"ק מוהרש"ב זצ"ל הנ"ל שנח
נשרש אצלו ראשית כל לדעת
התולדה ולשרוש א"ע ולתוכו בקרב
השם הוי' עי'ו יהי' חמימות בלבו
ויסת כי זאת נאה בעדו עכל'ק
ודפח'ה, והמב'י:

שלח) גז בא אתה וכל ביתך לתבה
אמר בשם כ"ק מרן

הגה"ק א"א קדוש ד' הרבי מקאצק
זצ"ל דיא זאלסט אריין שיינען אין
זוארם אין אריין גיין גאנצען אין
זוארם מיט דיא רמ"ח אברים ושס"ה
גידים עכל'ק ודפח'ה, והמב'י:

שלח) חז' ר"ך רש"י הקדושה להנאתך
ולמכתך, אמר בשם

כ"ק מרן הרבי מקאצק זצ"ל להנאתך
לנשמה ולמכתך להנף מהמצוע
עכל'ק ודפח'ה, והמב'י:

שלח) חז' וירא אליו כאלוני מטרא
והוא יושב פתח

האוהל אמר בשם כ"ק אדמו"ר
מקאצק זצ"ל אברהם אבינו איום
נעוועזען אווי שפל בייא ויך עם
איום נעוועזען וירא אליו השי"ת האם
ויך בייא עהם בעוועזען שמענדיג אין
עהם האם ויך געדאכט ער ויצט בייא
דיא מיהר פתח האלה ער איום
ווייט מין דעם עכל'ק ודפח'ה,
והמב'י:

שלח) חז' ואברהם וקן בא בימים,
אמר בשם הרבי

מרן מקאצק זצ"ל ער איום מיט
נעקומטען מיט דיא מעג בשם שהם
תמימים כך שנותיהם תמימים עכל'ק
ודפח'ה:

שלח) חז' כ"ק אא"ו הגה"ק זצ"ל
אמר בשם מרן

מקאצק זצ"ל זמותר אדם מן הבהמה

שיח שרפי קודש

96

כעבור הרבה שנים לאחר המעשה הנ"ל והרה"ק מלעלוב וצ"ל התחיל לנהג נשיאות בשם גדול רבי מפורסם אמר פ"א תורה ובתוך שיחותיו הקדושים סיפר כל המאורע הנ"ל ואמר בזה"ל בשלחנו מהפזר סוואהר עם איום געוועזען אלי' הנביא זכור לטוב כי כן דרכו בקודש להגיד על "אמת" סוואהר עכל"ק ודפח"ח ובש"ק פ' תצוה אמר פ"א כ"ק אאמיר וצ"ל המשך גדול בד"ת בסוד וסיפר המעשה הנ"ל ועתה אכמ"ל עכל"ק (וזאת שמעתי מפכ"ק אאמיר הנה"ק וצ"ל זי"ע בעל נתיבות חיים תורת חיים שנות חיים ועוד :

שטב) יבו הרה"ק מרן ר"ז מספריקאו וצ"ל בעהמח"ס נזר זהב עה"ת ודרכו בקודש ה"י בעת שה' מסתופף בצל כ"ק מרד הנה"ק אספקלריא המאירה מרן הרבי מקאצק לעמוד בשעת הדוכן ביו"ט אצל הכהן מיוחס הנה"ק מרן רג"י מליפנא וצ"ל והנה"ק וצ"ל מליפנא תמיד דחפו עם פלית שלו ופ"א שאל אותו מרן הה"ק מליפנא וצ"ל וואלף למה אתה רוצה מאתי תמיד לעמוד אצלי אחורי בשעת דוכני כי יש בפה קאצק עוד כהנים מיוחסים וענה הנה"ק ר"ז וצ"ל אם אתה מברך תבין מה שנחנץ לנו הן ברוחניות והן בגשמיות אבל כהן אחר איננו מבין מה שאנחנו צריכים ונחנץ לנו ואין להם שום השנה עכל"ק ודפח"ח :

שטנ) יג) פ"א ה"י אחד גביר גדול מווארשא בעל חומת שלו ושאל עצה מכ"ק זקני ונה"ק מופה"ד מרן ר"א וצ"ל מפולאב בעל שו"ת דבר אלי' אזור אלי' ועוד אם ליסע לווען על דבר איזה עסק ולא רצה להסכים ע"ז ומשם נסע לעיר גאטמנען לשאל העצה הנ"ל מכ"ק אדמיר

צה"ה

הקדמונים שלא ה' עוד מסלת הברול להסתופף בצל כ"ק מו"ר הנה"ק איש אלקים קדוש דומה למלאך ד' צבאות הרבי ר' אלימלך וצ"ל לעיר ליוענסק כדרכו בקודש מהרבה שנים שנוהג כזה מדי שנה בשנה ונשא על כתפו מתנה בעד רבו שני לאפעמעס (שאפעלען) על חג הפסח לאפות מצות שמורה ותמיד ידע ששם קרוב לליוענסק נמצא יער א' של איזה וויארסט וידע היטב את הדרך אשר ילך בה ופ"א קרה שהלך ביער הלז ותעה שם ולא ידע איך לילך וראה שהוא לא יבוא לקץ ולתכלית (נעבלאנדרויעט גוט) ויהי כעבור זמן רב התחיל הה"ק וצ"ל מלעלוב לבכות בבכי' רבה מה יהי' בסופו ובתוך כך נגלה אליו איש א' ושאל אותו למה אתה בוכה בני יקירי, וענה בבכי' רבה אליו כי זה הרבה שנים אשר הנני הולך בדרך זה מדי שנה בשנה ועתה הנני תועה בדרך ולא אדע איך לילך אמר אליו האיש בא עמי ונלכה שנינו יחדיו עד שנבוא לקין היער ושמה הנה"ק וצ"ל מאד ע"ז ותוך כ"ד ראה הנה"ק מרן וצ"ל שהם בקין היער זכאשר רצה להתפרד הנה"ק וצ"ל מאתו אמר להנ' הק' וצ"ל בני יקירי תדע בני שהנני אומר לך שלשה דברים עתה, ושני דברים נחנץ לך לדעת מעולם ועד עולם וד"ל שבאם רוצה לחבר שני גורי עצים זה לזה, או מוכרחין מקודם לקצוץ הסענקעס זע"ז יתחברו העצים לאחת וד"ל, והב' טרם שנביט לאיש אחר לראות שם המעלות והתסרונות אוי מוב שלא יבין מאתו כלשון אשכנז איידער אין יענעם אריון צו קוקען איזט צלייכער גיכט פין זיך ארויס צו קוקען וד"ל זאת תזכור כל ימי חיך, והאיש הנ"ל הלך לדרכו תיכף ויהי'

אשלי רברבי הבית, המיו השליה והנר"א ובעל סדר נישין וחליצה והחווה הקדוש הנקרא בפי כל בשם הרבי מלובלין זי"ע ועכ"י כעל דברי אמת, זכרון ואת, זאת זכרון ועוד ועוד:

(שד"מ) א] סיפר לי כ"ק אחי הגה"צ בוצ"ק חו"פ בנשיק

מרון מוהרש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר מפ"א הי' החסיד המנוח שהי' נקרא בשמו ר' אברהם ע"ה יולאווער מפלאצק אצל כ"ק אדמו"ר איש אלקים קדוש מרון מקאצק זצ"ל ושאל אותו הרה"ק זצ"ל מה מעשיך וענה לו שהנני אופה להם ובתוך כך אמר לו הרה"ק זצ"ל דיא ביסט בטוח פיר ברויט וויא לאנג וועסט לעבען וכך הי' שחי קרוב לק' שנים והי' לו פרנסה ברויט עכ"ל; (שמה) ב] עוד שמעתי מכ"ק אחי מרון שליט"א ששמע

בעצמו מפכ"ק אבינו מרון הגה"ק רשכבה"ג אדמו"ר ר"ח זצ"ל כי כ"ק הרבי מקאצק אמר יש לי חסידים אשר הם יכלו לרמו באצבע לשמים ולומר זה אלי ואנוהו עכ"ל ודפתי: הכותב ישעי' לערמאן בן לב"ק אדמו"ר הגה"ק מרון ומאורן רבינו חיים וצלה"ה.

סיפורים יקרים ונפלאים וחד"ח בחיורים מפז רב אשר שמעתי מכ"ק אדמו"ר הגה"צ בוצ"ק חו"פ עט"י בנשיק כקש"ת מור" מוהרש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר מקראשניעוויץ יצ"ו:

(שמו) א] מצטער פמור מן הסוכת ואמר ש"ב כ"ק

הגה"ק עיר וקדיש מן שמיא מוהרש"ב וצלה"ה מפרשיסחא בזהל"ק, ער האם צער מין דיא מוכה פערלאנגט ניג עהם דער השי"ת, בעוויל פון א מצוה

הנה"ק רייט זצ"ל ושאל אותו הה"ק זצ"ל מה השיב לך ע"ז הרבי מפולאב כן תעשה ונ"כ אנכי מסכים לדבריו כי הוא גאון וקדוש ד' מכובד והוא מחסידים גדולים וחשובי קאצק נא שתשמע לדבריו עכ"ל ודפתי ואח"כ שמענו שלא שמע לוקני זצ"ל ולהרבי מנאסמענין זצ"ל ונסע לווען ולא עלה הדבר במוב כי זאת גלוי כידוע לפני כל:

וזאת הי' הדבר לפליאה כי כ"ק אדמו"ר זצ"ל הי' סגור ומסוגר בחורף של שנת תרע"א ופ"א דיבר עם מקורביו ענינים גבוהים ורמים, כידוע כי הי' איש צדיק תמים ועשה הכל במסכה"ג אשר לא הי' לנו שום השגה ע"ז ומעולם לא עלה וזאת שהי' איש צעיר בר מ"ז שנים אבל לדאבון לבכנו ל"ע חלה ונפל למשכב פ' תולדות ולא נוכל לציר את גולל הבחלה והרעש שהי' בעולם ממחלתו האנושה ר"ל ומכל קצוי תכל באו מדי יום ביום לשאול משלמו והרבה מאות עיירות ובתוכם הי' אלף אלפים אנשים שבקשו רחמים גדולים אבל רבי' נתבקש בישש"ם ברוב עם ועלה לשמיטה ביום א' לירח סבת שנת תרע"א לפ"ק ומנ"כ בפה קראשניעוויץ זי"ע ועכ"י וחבל על דאבדין ולא משתכחין:

דברי הכותב למען המצוה המצפה לתשועת אחב"י בכלל ובפרט כה"ע והרוצה בתשובתו וידיו ש"ב לנצח דושיט באה"ר ועוה הצעיר **שמחה בונם לערמאן** בן לב"ק אדמו"ר הגה"ק מופה"ד ציט"ע רשכבה"ג מרון רבינו חיים וצלה"ה זי"ע ועכ"י החונה בפכ"ק קראשניעוויץ יצ"ו נכד לב"ק וקני הגה"ק רשכבה"ג מרון ר"א וצלה"ה זי"ע מפולאב וויסקוט בעה"מם רבים למעלה בקודש נכד להני

שיח שרפי קודע

(שנא) ו' כ"ק זקני הנה"ק מרן ר"א זצלה"ה מוויסקים אמר בשם כ"ק ש"ב הנה"ק מרן מוהרש"ב זצלה"ה מפרשיסחא יתללו שמו במחול לויבם נאם ער איז אינץ תמיד מוחל עכל"ק ודפח"ה:
נאום ישראל מנשה לערמאן בהנה"צ אדמו"ר מרן רש"ב שליט"א מפת.

סיפורים נפלאים יקרים ומאירים כספרים שנשלח לי מאת החו"ב פרי צדיק כמר ישעי' לערמאן הי"ו מקראשניעוויץ:

(שנב) אז **שמעתי** מכ"ק אחי הרה"ג הצדיק בוצ"ק חו"פ פרי עץ חיים כקש"ת מוהרש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר מפת שכיפר לו כ"ק אדמו"ר הנה"ק הצדיק מאוה"ג שה"ת מרן רבינו חיים זצלה"ה זי"ע ועכ"י כי זקננו הנה"צ סבא קדישא בוצ"ק חו"פ ממיר ונעלם מרן כקש"ת רא"י זצ"ל מקאנסקי-וואלע שהי' מפורסם בעולם, דער קאנסקי-וואלער שרף (אביו של כ"ק זקננו הנה"ק רשכבה"ג אור עולם מופה"ד מוהר"א זצ"ל מפולאווי וויסקים בעל המחבר שו"ת, דבר אלי"י "אור אלי"י ועוד ועוד) בעת שהי' לעת זקנתו לא יכל לקום ממטתו לערוך חצות הלילה ושכב במטתו וערך ת"ת בבכי רבה ועצומה בקול רם כנהוג ואז הי' השערורות של מלחמת פולין וכל החיל והצבא עם השומרים היו סמוך לחדרו ושומר א' (פאלקאווינק) ישן שם בתדר א' שהי' סמוך לכותל של החדר אשר זקננו דר שם והנ"ל לא יכל לישן מחמת הבכיות והחילות של זקננו זצ"ל, וזאת לשמשו שהי' ג"כ איש חיל שתן פקודה להישראלי שיפסק מלככות כדי שיוכל לישן וזקננו לא שמע כלל לזה ואח"כ התרו בו שבאם לא

מצוה מוסם זיין שמחה עכל"ק ודפח"ה:

(שמו) בז **עוד** בשם כ"ק ש"ב הנה"ק מפרשיסחא זצלה"ה על הפסוק שנתן לו עצה על המילה שמטרא אמר לו לברך על המילה ולא למול כפלוגתא הנמרא אי לברך על ביעור או לבקר חמץ עכל"ק ודפח"ה:

(שמה) ג' **עוד** בשם כ"ק ש"ב הנה"ק מוהרש"ב זצוקלה"ה זי"ע מפרשיסחא על הפסוק יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם ואמר בזה"ל חסידים מוהען זיך פרייען מיט גרויס כבוד אפילו ווען זיין זענען געלייגט ביא זיך מוהען זיין אויך זינען התהלכות עכל"ק ודפח"ה:

(שמה) ד' **הללוהו** בתוף ומחול אמר ע"ז כ"ק הנה"ק מרן ר"מ זצלה"ה מפרמישלאן, לויבם נאם כעווייל דער סוף וועט זיין ער וועט ענק מוחל זיין עכל"ק ודפח"ה ומובא בהס' הקדוש והנורא "אזור אלי"י" מכ"ק זקני הנה"ק מופה"ד ר"א זצ"ל מפולבא בעל המחבר שו"ת, דבר אלי"י על כל ד' חלקי ש"ע ועוד:

(שנ) ה' **אא"ז** — כ"ק הנה"ק מאוה"ג מרן ר"ח זצלה"ה זי"ע אדמו"ר מקראשניעוויץ מלפנים בדאברין ובמלאצק בעהמ"ח ס' נתיבות חיים, משנת חיים, "אורה לחיים", צדקת חיים ועוד, אמר בשם כ"ק ש"ב הנה"ק מרן רש"ב זצ"ל זי"ע שאמר בעקבתא דמשיחא וועט זיין שוועהרע פרנסות מחמת ויתערבו בגוים וילמדו ממעשיהם, דיא אוה"ע זועללען זיך אללעס אראב לערענען פון דיא יודען צי צו נעמען אלע געשעפטען זייערע איבער דעם וועט זיין שוועהרע פרנסות עכל"ק ודפח"ה:

שיח שרפי קודש

שם א' מחוק, פוק חוי את גודל הקדושה והצדקות שלו:

שנה) זו פ"א בא איש א' לפני כ"ק הנה"ק ר"א מוויסקוט עם איוה בקשה כנהוג וענה לו שאביו בא אליו בלילה ובקש מאתו שיתן עצת קדשו דברים כהנ"ל עליו וראה היטב את רוחו ומהותו וקדושתו:

שנו) זו פ"א בא אליו איש א' לכ"ק מרן הנה"ק וצ"ל הנ"ל לפולאב עם בכ"י רבה שיתן דרך תשובה על עונותיו וחטאיו, וסיפר לו בזה"ל כי אתמול הי' אביך והתנצל לפני שאין לו מנוחה מאתך בעוה"ב והבטחתי אליו שאעשה הכל על מכונו ואח"כ הודה האיש הנ"ל לכ"ק מרן וצ"ל שבא לפניו בחזיון הליכה אביו וצוה אתו שיסע למחרת להרבי מפולאב שהי' מרחק רב וכמרומה ממדינת ליטא, וכ"ק וצ"ל הרגיש היטב וראה הכל מקודם:

שנו) זו פ"א בא איש א' מוולאצ' לאוועק לכ"ק אאמיר מרן הנה"ק וצ"ל בעת היותו דר עוד בדאברין ושאל אותו עצה גדולה ותיכף הלך לחדרו לארגו ספרים שלו והביט בש"ס מנחות וברמב"ם והניד את תשובתו הנכונה אליו, ואח"כ כאשר האיש לקח ברכת פרידתו והלך לביהמ"ד הכה כף בכף יד על יד בזה הלשון כי האדוואקאט הגדול מווארשא (פאפלאווסקע) ג"כ אמר לי העצה כהרבי מדאברין להבדיל בין קודש לחול ופליאה רבה כי הרבי לא הלך לאינעווערסטעט וכדומה וכיוון עצה מחוכמת, והאיש הנ"ל יצא נקי מהשפט ובא לכ"ק מרן שליט"א וענה ואמר כי אנחנו אומרים עצות רק מהנמרא או מהרמב"ם ובאותו עת הי' שם אצלו הרב החסיד הנ' כש"ת משה לייב קופעלד ו"ל מחסידי קאצק מקהלתו

לא יפסק אזי יכה אותו ולא הטח את אוננו מלשמוע ואח"כ קם הפאל-קאוויניק בעצמו עם חרי אף גדול ונסל את החרב (שוועהרד) בל"א ורץ לזקנו מרן הנה"צ ר' אברהם ייופא וצוק"ל ושיבר הדלת ורצה להכות אותו למות ל"ע וזקנו לא שם עיניו ולבו לזה, ויהי' כאשר עמד אצל הסטה נפל הפאלקאוויניק על הארץ עם פחד גדול, ועשו השוטרים פעולות שיקום מחולשתו ושאלו מה זה ועל מה זה והשיב כאשר רצה לילך להסטה שלו להכות אותו אזי נראה אליו אש גדול כמו שפיהו אורך מהמטה לעיניו ורצה לסמות את עיניו ומרוב הפחד נפל עלי ארץ, ואח"כ ראה היטב הפאלקאוויניק שאיש אלקים הוא ולא רצה עוד לילך הלאה יורא מלעשות ח"ו רע, וראה את גודל צדקתו וקדושתו:

שנו) בז' זקננו הנה"ק ציס"ע שה"ת מרן ר' יעקב קאפיל וצ"ל מליקאוואה הסמוכה לסארנא" גראד זקנו של ש"ב וזקנו הנה"ק מלאך ד' צבאות החוזה מלובלין וצ"ל הי' גאון וקדוש ד' ציס"ע וגביר עצום והי' לו רכוש גדול ומחזיק הרבה מאוה"ע פעלים ועסק בתורה יומם ולילה ופ"א שלחו אליו עיר אמשטרדם כתב רבנות שיבוא אליהם בתור אב"ד לפאר ולכהן והשיב בלשון קדשו תשואת חן חן לכם, ומעולם הנני מונע מלהיות רב אצל המון בתור אב"ד והנני רוצה להיות טוב להיות רב אצל המון גוים וד"ל, שהי' לו משרתים ופועלים רבים כידוע לכל עכ"ל ודפח"ח:

שנו) זו פ"א בא איש לפני כ"ק הנה"ק ר"מ וצ"ל מפרימישלאן והתנצל לפניו שיש לו פחד ואימה וענה אליו שיראה להביט בהמונות ואח"כ ראו שהי'

לפני כ"ק מרן שליט"א היות שאשחר כבר ילדה שבעה ילדים מתים מרם צאתם מרחם ל"ע כי כל הרופאים אומרים שיש לה מיחוש בבית הרחם ונזאש לה כמעט שהיא ילדה וש"ק ובכה מאד לפני כ"ק מרן שליט"א שיתן עצתו הקדושה וסיפר לפניו שהי' אצל הרבה רופאים דאקטורים בווארשא ובפלאצק ונתנו עצות שונות לזה אבל לא הי' טוב בעיני כ"ק מרן שליט"א העצות של הרופאים, והבטיח לאיש הג"ל שהשית' יעזור אותו ונסע לדרכו כי הי' אצלו כ"ק, ואח"כ נסתייעא מלחא שכ"ק מרן שליט"א הי' פ"א בפלאצק איזה שעות לשאול להרופא עינים כאשר נתוודעו בפלאצק בא אליו הרבה מאות אנשים חסידים לשאל בשלומו כי הי' רצוי וחביב אצל כל המפלגות ובתוך כך בא אליו איש הג"ל עם בכי רב מה יהי' בסופו כי הזמן יופיע בקרוב ללדת ואמר לכ"ק מרן שליט"א שרצה לנסוע לדאברין רק כאשר נתוודע שכ"ק מרן שליט"א בפלאצק בא אליה ולמה ליסע לדאברין שיתן עצתו הקדושה ואמר כ"ק מרן שליט"א בולה"ק לא אוכל ליתן לקשוב עצה רק לדעתי שתסע להרב הגאון ר' יהושעלי מקוטנא שהוא מוחזק אצל כל העולם לגאון גדול ודר אצלנו לא מרחק שהוא יתן עצה נכונה, והאיש הג"ל משתאה ובתוך כך אמר הג"ל רבי יקרי בוז העת באתי מקוטנא ושאל הרבי הקדוש וצ"ל מה אמר לך הרב מקוטנא וענה האיש הג"ל בזה"ל הרב מקוטנא שאלני היית איזה אצל צדיק ואמרתי לו הן אצל הרבי מדאברין מה אמר לך הרבי מדאברין שאמר לי שהשית' יעזור לי ואמר הרב מקוטנא כן ג"כ אנכי אומר זאת כי כל רבניו של הרבי מדאברין הם תורה ואמת וצדק שהוא בימינו

מקהלתו כידוע והראה את מקורו מהנמרא מנחות לעצתו ועשה שם גמטריאות ברוב שכלו הבהיר והטהור, וראו גודל קדושתו וצדקתו ורוב גאונו שכיוון לעצות קדושות מחכמי תלמוד ורב חילו לאודייתא והרבה פעמים כזה הקרה חבל על דאברין ולא משתכחין זי"ע ועכ"י:

סיפורים נפלאים ומעשיות קדושות
וד"ת מה ששמענו מפכ"ק מורינו ורבינו הגאון הקדוש ציס"ע עמרת ישראל חו"פ ממיר ונעלם כקש"ת מרן רבינו חיים וצ"ל אדמו"ר מדאברין שתקע אהלו בסוף ימיו לקראשניעוויץ ושם נסתלק ארון אלקים נבנ"ס זי"ע בן לכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק רשכבה"ג כקש"ת ר"א וצ"ל אדמו"ר מפולאוו בעל שו"ת, דבר אלי", אוור אלי", משנת אלי", מנחת אלי", סערת אלי", תורת אלי", נפש אלי" ועוד ועוד:

שנח אז פ"א בא אליו איש א' עם בנו ע"ד איזה ענין בעת שהי' דר עוד בדאברין בשנת תרנ"ה כי מדי יום ביומו הי' אצלו הרבה מאות אנשים להסתופף בצלו הקדוש ולשמעו עצתו המהורה כידוע כי כולם החזיקוהו לאיש גאון וקדוש ד' דומה למלאך ד' צבאות ונתן שלו' לאביו אבל לא לבנו ולפי רהיטא הי' הדבר לפלא ואמר לבנו בזה"ל תעשה תשובה שלמה וגדולה כי פגמת בב"ק והביט מאד בפניו ולא רצה להודות עד מרוב הפצרות של אביו ומשמשו שהי' אז החסיד המופלג ד' טובי' הודה הג"ל הכל ואמר לו שיעשה תשובה וסידר לו סדר תשובה וראינו בחוש עין גודל קדושתו ונכונתו המהורה ששורה עליו —

שנח בו פ"א בא אליו איש א' מפלאצק והתנצל

שמה) אז סיפר כ"ק אדמו"ר הנה"ק מרן ר' חיים וצ"ל מקראשניעוויץ בשם אביו כ"ק אדמו"ר הנה"ק מרן ר"א וצ"ל מפולאב בעל שו"ת "דבר אלי", "אור אלי", "משנת אלי", "מנחת אלי" ועוד כי שמע בעצמו ממורו ורבו הנה"ק מרן מופה"ד איש אלקים קדוש מוהר"ם מקאצק וצ"ל כי אמר על הנה"ק הרבי מוהרש"ב וצ"ל מפרשימחא שהי' במדרגת מחיה מתים עכ"ל"ק:

שמו) בן פ"א שמע כ"ק הנה"ק ר"א וצ"ל מפולאב כי בעת היותו בקאצק אצל מורו ורבו וראה גודל שמחה והתלהבות יותר מתמיד והדבר הי' לפליאה רבה מחמת שהי' דבר א' קשה הרבה שנים וש"ק זאת בשעת שמ"ע נפל ברעיוניו תירוץ על כ"ב אופנים שנתגלה לו מן השמים ובעבור זה שמח יותר מדאי עכ"ל"ק:

שמו) ג' כ"ק הרבי וצ"ל מפולאב שמע בעצמו בקאצק על הפסוק "לולא האמנתי לראות בסוב" ואמר בזה"ש "לולא" איזם אותיות אלול עם קומט ר"ח אלול "האמנתי" גלייב איך "לראות בסוב" יעדערער יוד ועהט ער זאל גוט זיין עכ"ל"ק ודפח"ת:

שמה) דן סיפר כ"ק אדמו"ר הנה"צ מוהרש"ב שליט"א לערמאן מקראשניעוויץ ששמע מאביו הנה"ק וצ"ל מקראשניעוויץ על הפסוק חומש עקב, והי' עקב תשמעון" והי' לשון "שמחה" דיא שמחה וועט זיין אז עמץ וועט צו הערען עכ"ל"ק ודפח"ת של כ"ק הרבי הנה"ק איש אלקים קדוש וגורא מקאצק וצ"ל: שסט) ה' כ"ק אדמו"ר הנה"ק מרן מוהר"ח וצ"ל מקראשניעוויץ אמר בשם הנה"ק מקאצק האררת והאמננה לחי עולמים אז מען

בימינו האלו נאון וצדיק עכ"ל"ק, ואח"כ ראינו בחוש עין את רוחו המהור שהי' שורה עליו:

שם) ג' פ"א שמענו שאמר אצל שלחנו המהור בזה"ל"ק ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני כי השם בקרכי עכ"ל"ק ודפח"ת:

שמה) דן פ"א אמר בכ"י רבה בש"ק תשובה

בפלאצק אצל שלחנו המהור לפני קהל חסידיו בזה"ל"ק שובה ישראל לפני ד' אלקיך כי הרמב"ם פוסק שעדות צריך לעשות תשובה מרם שיעיד והראי' לזה כי בש"ק ערבית צריכים להרהר בתשובה להעיד שהש"ת ברא עולמו כידוע ואמר בזה"ל"ק שובה ישראל כי עד ד' אלקיך כי אתה תוכל להיות עד להש"ת מוכרח אתה להיות בתשובה עכ"ל"ק:

שסב) ה' אלה תולדות איש צדיק תמים הי' וכו'

ואמר כ"ק מרן שליט"א איש צדיק שהי' צדיק בעניני אנושית עכ"ל"ק: שסג) ו' את אלקים התהלך נח שנת הלך עם נעמליקיים:

שסד) ז' כ"ק מרן שליט"א שאל למה כשהיא שנת

עובר אזי נאמר ולכפרת פשע ועי' השיב כ"ק מרן שליט"א כי מצינו עי' הפסוק אקרא לאל עליון נומר עלי' הכא על נערה אחת מבת ג' שנים ויום א' ביאתו ביאה ואם הי' שנת מעוברת ביאתו אינה ביאה כי בתולותי' חוזרין ונמצא לפ"ו כי עי' שנת מעוברת יוכל להיות פטור ועי' מבקשים להש"ת ולכפרת פשע שהי' נ"כ פטור כשם עכ"ל"ק ודפח"ת:

משה דוב קלעפפיש ברי"ז ז"ל אחיו של הנה"ג רז"ג מווארשא מוואלאוועק.

דוד צבי ברז"א ז"ל מליפנא.

שיח שרפי קודש

הצדיק המנוח זצ"ל שלא בא עוד אליו כי דר אז ברחוב אחר בדירתו המיוחדת וכאשר ראה שלא בא עוד והלך לסעוד סעודת יום של סוכות כי ה' או שמחת בית השואבה וכאשר התחיל לאכול ובירך ברכת המוציא בא בנו זצ"ל עם בניו נכדיו וישב בשלחנו המהור לפני ד' ושאל אותו אביו זצ"ל מדוע אחרת כיב וענה לו כי ה' לו סמך עם בנו ליבלי (הוא הנה"ק רשכבה"ג אדמו"ר מן מגור בעל "שפת אמת" זצ"ל ובל יחרה אלי כ"כ היות כאשר היום היא האושפיון של יצחק אברהם"ש אוי הוא רוצה לראותו מי זה ואיזה הוא ולא יכלתי לעמוד על דעתי והשבתי נלכה שנינו לוקנך והוא ניר לך הכל וירמו מי הוא זה. ושחק כ"כ אביו זצ"ל וענה בפ"ק יפה אמרת עכ"ל ודפח"ח:

שענ) ב) ע"ד סיפר לי כ"כ אדמו"ר שליט"א ששמע מאביו הוא זקני הנה"ק מן ר"ח זצ"ל אדמו"ר מקראשניעוויץ ששמע זאת מכ"ק אא"ז הנה"ק רשכבה"ג מן בעל שו"ת, דבר אלי", אזור אלי", מנחת אלי", ומשנת אלי" ועוד בעת היותו בקאצק שמע שכ"כ אדמו"ר הנה"ק רשכבה"ג הרבי זצ"ל מקאצק ה' לו תמי' גדלה ונפלאה כ"כ שני ולא יכל לעמוד על דעתי רק פ"א הקרה שעמד שמי' בעש"ק בעת תפלת מנחה נגלה אליו אלי' הנביא למב ואמר לו ע"ז מאה פירושים ותרוצים טובים בנגלה ובנסתר אשר א"א לשום אדם לירר לעומקו של הדבר וכ"כ הרבי מקאצק תפס תיכף הכל במוחו וברעיוניו הקדושים והמהור"ם והצלולים:

שעד) ג) ע"ד שמעתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א שאמר על הפס' מאיר עיני חכמים בהלכה וע"ז אמר

מען איז שמארק אין דיא אמונה לעבם מען לאנג עכל'ק ודפח"ח:

שענ) א) סיפר כ"כ אדמו"ר מן הנה"צ שליט"א מוהרש"ב לערמאן פ"א בעת שישב כ"כ הנה"ק רי"מ זצ"ל אדמו"ר מנוסמענין ולמד עם בתורים כדרכו בקודש בא אורח לביתו ונהג בו כבוד ונתן לו שלום ונדבה הגונה, ואח"כ לוח אותו מחדר לחדר עד חוצה וכאשר בא חזרה אמר בולה"ט עטף ואלט מיך נישט חושד ויין איך טוה עהם כבוד נאחר איך האבע מקיים געוועזן כבדהו וחשדהו גע-געבען א גרבה הגונה אין גאך געגאנגען ער זאל גיט עפעס צו גאנוע-נען עכל'ק ודפח"ח:

שענ) ב) כ"כ אדמו"ר הנה"ק מוהרש"ב לערמאן שליט"א מקראש-ניעוויץ אמר בשם הנה"ק מנוסמענין זצ"ל שופמים ושומרים תתן לך בכל שערך אריין קוקען אין די רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו וויא מען ועהם אויס וד"ל עכל'ק:

שענ) א) סיפר לי כ"כ אדמו"ר הנה"צ מן מוהרש"ב לערמאן שליט"א אדמו"ר בפ"ה קראשניעוויץ יצ"ו כי בעת שנמע חזרה ממעיני הישועה קסינגען (כפריי-סען) בשלהי שנת תרע"ד בתחלת פרצת המלחמה הגוראה ר"ל והתמהמה אז נ"כ זמן רב בעיר ברלין עם עוד הרבה צדיקי פולין שיחיו ולא יכלו ליסע לבתים כידוע מאז שסע בעצמו מאת יידיו החסיד המופלג פרי צדיק כטוהר"ר שלמה ג"י אלטער מווארשא כי בעת שזקנו הנה"ק רשכבה"ג אדמו"ר בעל חידושי הרי"ם זצוק"ל מגור ה' דר עוד בווארשא ברחוב קראכמאלניע הקרה שפ"א עמד והמתין על בנו יחידו הרב החסיד

לרית ניהוח את המאבק שלו מהפידעל
כי דרכו בקודש הי' שלא נתן להתחמס
רק שהריח מרחוק בהפידעל ואח"כ
נתן להגיל והי' זכי' רבה מאיות
מעם כמס ואכמ"ל ורבים רצו ובקשו
אבל ללא הועיל וכ"ק מורו ורבו
אמר על כ"ק אא"ק וצ"ל שהוא
מרגיש הענין מה שמרית ניהוח
מהמאבק עכל"ק:

שעט) דו פ"א בא איש חסיד א'
לכ"ק זקני הגה"ק
מין ר"ח וצ"ל מדאברין לבסוף ימיו
בפה קראשניעוויץ לשאול עצתו
הקדושה והסתרורה ונתן לו פתקא
קוויטעל עם הוכרות ואח"כ השיב
תשובתו הקדושה ובתוך כך שאל
אותו זקני וצ"ל הקוויטעל הוואת הי'
אצל רבי וצדיק ואח"כ נתוודע והאיש
הודה בעצמו שהקוויטעל הלוי הי'
אצל כ"ק אדמו"ר הגה"ק מוהר"ם
וצ"ל מנאסמענין פוק חוץ את גודל
הרגשה מכ"ק זקני וצ"ל:

שפ) הו פ"א בא איש אחד וחסיד
מחסידו קאצק שהי'
דר עור כדאברין וקירב אותו מאד
מגודל חביבות שנעס לקאצק ושאל
אותו עצה וכ"ק זקני הגה"ק וצ"ל
השיב תומי' ע"פ הלכה והראה אותו
מקור בש"ס כדרכו בקודש תמיד
ואח"כ אמר החסיד הגיל שבנו הי'
פ"א אצל החידושי הרי"ם וצוק"ל הגה"ק
רשכבה"ג מגור ואמר לו ג"כ העצה
הגיל ממש מילי במלי את דברי
כ"ק זקני הגה"ק וצ"ל זוג"כ הש"ס
הגיל וראינו בחיש עין את גודל
תבונתו וקדושתו והרגשה שלו עכל"ק:
שפא) ו פ"א בא איש חסיד א'
ורצה להסתופף אצל
כ"ק אא"ז הגה"ק מאוה"ג מפולאב
וצ"ל בעל שו"ת דבר אלי"י, אזור
אלי"י ועוד ותיכף הכירו והי' הדבר
לפליאה לפני עין כל ובתוך כך אמר

צ"ל

אמר כ"ק הגה"ק מין דער מענש
זאמ נים אין זיינע 4 איילין דער
לייכט אין דיא תורה מיט קלונקייט
עכל"ק ודפח"ח:
שעה) דו עור שמעתי מפכ"ק מין
שליט"א ששמע
מהרבה צדקים כי כל התיבות ושיתות
מכ"ק מין מקאצק יש ללמוד תלי
תלי הלכות בגנלה ובנסתר אשר קשה
לירד לעמקן עכל"ק:

דברי ישראל מנשה לערמאן בן
כ"ק אאמ"ר הגה"צ מין מוהרש"ב
לערמאן שליט"א מקראשניעוויץ.
ב"ה עריה שנת ויעת"ר לו לפ"ק
פה קראשניעוויץ.

שעו) או שמעתי מפכ"ק אאמ"ר
הגה"צ בוצ"ק
מין מוהרש"ב שליט"א אדמו"ר מפה
קראשניעוויץ שאמר בשם כ"ק אביו
הוא זקני הגה"ק בוצ"ק רשכבה"ג
מין ר"ח וצ"ל אדמו"ר מדאברין צהר
תעשה לחבה דער קאצקער רבי האט
געזאגט זאלסט אריין שיינען אין
ווארט עכל"ק ודפח"ח:

שעו) בו שמעתי מפכ"ק אאמ"ר
שליט"א הגיל
שאמר בשם כ"ק הגה"ק מין רשכבה"ג
הגרא ממאכאמזאוו וצ"ל בעל ס'
אבני נור, אנלי מל' שאמר כי כל
החדשים יש להם איזה יומא דפגרא
אבל לחודש חשוון אינגו שום יו"ט
דיומא דפגרא לכן גקרא בשם מר
השוון עכל"ק:

שעה) גו כ"ק אא"ז הגה"ק אדמו"ר
מופה"ד הגרא וצ"ל
מפולאב בעל שו"ת דבר אלי"י,
אזור אלי"י, משנת אלי"י, מנחת
אלי"י, סערת אלי"י, תורת אלי"י ועוד
בעת שהי' בקאצק אצל מורו ורבו
הגה"ק איש אלקים קדוש וצ"ל
להסתופף בצלו הקדוש נע לו תמיד

שיח שרפי קודש

ועי'זו הי' לו צער עכל'ק ודפח'ח:
שפד) ב) עוֹד שמעתי מפכ'ק אאמ'ר
שליט'א ששמע מזקנו
הרב החסיד המופלג בתויר' המנוח
ר' יוסקע ז"ל מוואולין (חותן כ"ק
זקני הנה"ק מרן ר"ח זצ"ל אדמו"ר
מפה) שהוא בעצמו שמע עוד מאז
בקאצק שאמר על כ"ק הנה"ק
מוהר"ם זצ"ל מגאמסענין שהוא אחד
מן ל"ו צדיקים:

שפה) ג) עוֹד שמעתי מפכ'ק הנ"ל
שליט'א כי דרכו
בקודש של הנה"ק זצ"ל בעל חידושי
הרי"ם מגור הי' בכל ועשי'ק קודם
הדלקת נרות וזמן מה להעשין הלילקא
ציבעך ותיכף השליך ארצה והרבה
אנשים שאלו מה זאת והשיב בפה
קדשו כי כלם עושים היכר מחול
קודם כניסת השבת דהיינו סוחרים
יסגירו מקודם החנינו והבע"ט יצניעו
הויארשטאמען והבע"ט יסגרו הסוסים
בהרפתים ומה נעשה אנחנו לעשות
היכר מחול לשבת דהיינו להעשין
הלילקא ציבעך והשלך ארצה להראות
כי עתה ש"ק עכל'ק ודפח'ח:

שפו) ד) עוֹד שמעתי בשם הנ"ל
כי תיכף בשעת
ברייתו של העולם מרמו אותיות אמת
כי עיקר היא האמת דהיינו א'
מאנכי ד' אלקיך, ומ' מאימתי ות'
מתנא היכי קאי ומרמו אותיות אמת
עכל'ק ודפח'ח:

דברי הכותב ישראל מנשה לער-
מאן בן כ"ק אאמ'ר הנה"ק מרן
מוהרש"ב שליט'א:

(נשלח לדפוס ע"י החו"ב המופלג
פרי צדיק כמזהר"ד ישראל
מנשה לערמאן מקראשניעוויץ
שליט'א בן הנה"ק אדמו"ר רש"ב
לערמאן שליט'א).

סיפ'ר לי מחו' ידידי החסיד המופלג
י"י:ש

כ"ק א"א זקני זצ"ל הנ"ל שזוכר אותו
עוד מקאצק כי פ"א בעת היותו
בקאצק שם איוה חרשים ובא אביו
הנ"ל עמו שהי' עוד בחור צעיר בר
ט' שנים פוק חוי את גודל מ"ע שלו
כי אז הי' איש עם זקן גדול
וכדומה:

שפכ) ו) פ"א בעת כ"ק אא"ז מרן
זצ"ל מפולאב הי'

בקאצק בימי עלומיו, התנצל אחד
לפניו שאין לו עם מה להתכנסות
ותיכף כ"ק זקני זצ"ל נתן לו אז מ"ו
רוי"ב והמנעלים שלו כי לא הי' לו
מנעלים ועוד דברים יקרים (כי זקני
זצ"ל הי' חתן של גביר מפורסם א'
כידוע לכל) ואח"כ כאשר הלך
בקודש פנימה לכ"ק מרן מורו ורבו
בקאצק לקבל ברכת פרידה כנהוג
ואמר אליו הרבי זצ"ל לא האמנתי
עליך שתתן צדקה הרבה כמו שנתת
עתה וכ"ק זקני זצ"ל החריש לזה -
וענה בשפה רפה כי זאת לא נתתי
משלי ודל' ורבו מקאצק זצ"ל אמר
„טייערער אלי' לעבען דיא ביסט
גרויס אין אללע ענינים" עכל'ק:

ישראל מנשה לערמאן בן לכ"ק
אדמו"ר הנה"צ מרן מוהרש"ב
שליט'א מפה קראשניעוויץ.

שפג) אז 'שמעתי מפכ'ק אאמ'ר
הנה"צ בוצ"ק

חור"פ עט"י כקש"ת מוהרש"ב לערמאן
שליט'א אדמו"ר מקראשניעוויץ שאמר
בשלחנו המהור בש"ק בעת שישב
עם קהל חסידיו ואחותו מרעים שאמר
בשם כ"ק איש אלקים קדוש מרן
הרבי מקאצק זצ"ל שהקשה על הפסוק
ג' בראשית ד' ויהי מקץ ימים ויבא
קין וכו' והקשה הרבי זצ"ל מדוע
גאמר בלשון ויהי בלשון צער ולא
בלשון והי' בלשון שמחה ועי' תירץ
צי מחמת שהביא בסוף ימיו מנחתו

עם איבער אלע נארישקייטן
הוור פאר ברוך שאמר אפילו פארהערן
עכל'ק ודפח'ח:

שצא) בן סיפ'ר החסיד המנוח ר'
יוסקע וצ"ל חותן

של כ"ק אדמו"ר הנה"ק ר"ח וצ"ל
מקראשניעוויץ ששמע פ"א בעצמו
כי ה' להסתופף בצל כ"ק מורו
ורבו הנה"ק וצ"ל בעל הידושי הרי"ם
ביוה"כ ונכנס באור ליום שחרית
קודם שחיתת הכפרות להרבי וצ"ל
והרבי עמד אצל הארגו הספרים
בחדרו הקדוש והתחיל לדבר מה
ואמר בזה"ל יונגערמאן היינט איז
ערב יוה"כ גי'א גי'א עס וועט נוס
זיין ורץ מהר משם וכאשר שמעו
שאר אנשים זאת ואמרו בזה"ל מיר
זענען דיר מקנא וכן הוה כי ה' **לאיש הנ"ל שנה טובה עכל'ק:**

שצב) ג' כ"ק אדמו"ר הנה"ק ר"ח
וצ"ל מקראשניעוויץ
בעל "נתיבות חיים", אמרי חיים"
שפת חיים" ועוד, אמר בשם הנה"ק
הרי"ם מנור וצ"ל שאמר על הפסוק
אתם נצבים וכו' ואח"כ כלכם ומדוע
נכתב כלכם אצל לפני ד' ולא בסוף
הפסוק וענה כי באם שידמה בעיני
איש שהוא אצל אמת, אתם" אותיות
אמת" ואעפ"כ יראה בכל מאמצי
כחו שיהי' בלי שום פג'י כ"ש ח"ו,
רק שיהי' כלכם לפני ד' עכל'ק
ודפח'ח:

שצג) ד' כ"ק אדמו"ר הנה"ק מרן
מוהרש"ב לערמאן

שליט"א מקראשניעוויץ אמר בשם
ש"ב הנה"ק הרבי רש"ב וצ"ל מפ-
רשימתא על הפסוק ראה נתתי לפניך
היום את החיים ואת המוט ואת
המות והרע כי עיקר שיהי' חיים
טוב וע' הרע גורם ח"ו להיפך עכל'ק
דפח'ח:

הידושי

ירו"ש ר' שטרי' יחי' מה ששמע,
מאביו החסיד המנוח ר' שמואל
יוסף הלוי עה"ש ששמע מפי מורו
ורבו הנה"ק מוהר"ם וצ"ל הרבי
מנאסטינין:

שפו) או פ"א ה' הנה"ק וצ"ל מנאסטי-
נין להסתופף בצל כ"ק
אדמו"ר הנה"ק הרבי וצ"ל מקאצק ובעת
שלוקח הרבי וצ"ל ברכת פרידה ממרן
הרבי מקאצק ובתוך שיתוהו הקדושים
סיים בזה"ל, דער נביא האט זיך
געלאסט אויס מאהלען שטיבען" עכל'ק
והנה"ק הרבי מנאסטינין לא ידע
פירוש של הדיבורים הנ"ל וכאשר
בא לביחו פנע שם ממש שבע"מ
עשו רעמאנט והתקינו יפה הדירות
שקורין "מאלערזשים" הנקרא בל"א
אויסמאהלען" ואו ה' בין פסח לעצרת
ובתנ השבועות הללו כאשר ישב
בשלחנו הסהור אמר בזה"ל הרבי
מנאסטינין איך האבע צו געניממען
פיהל פון דעם מאהלען דיא שטובען
עס האט זיך מיר געדאכט וויא מען
ניסט ארויף אויף מיר שעפער מי דעת
עכל'ק:

שפה) בן עו"ד בשם הנה"ק הנ"ל
וצ"ל על מה
שאנחנו אוכלים בר"ה דב"ש כי
דב"ש ר"ת 'שימה דמעת' כנאדך
עכל'ק:

שפט) ג' חתן" ר"ת 'הטאתי נגדי
חמיד עכל'ק:

שצ) או פ"א כאשר הנה"ק הרבי
מוהר"ם וצ"ל מנור

בעל הידושי הרי"ם התחיל לנהג
בשיאות תיכף באותו ליל ש"ק העמיד
א"ע על הספסל בבית מדרשו ואמר
בקול רם על הפסוק סוף דבר הכל
נסמך את אלקים ירא ואת מצותיו
שמור או דער יצה"ר גאנווערט אוועק
א יוד דיא ערליכע האהר לאט